VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Polityki Społecznej i Rodziny**

(nr 178)

z dnia 22 lipca 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 178)

22 lipca 2014 r.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny obradująca, pod przewodnictwem posła **Sławomira Piechoty (PO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– sprawozdanie podkomisji nadzwyczajnej o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (druki nr 2532 i 2532-A).

W posiedzeniu udział wzięli: **Elżbieta Seredyn** podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Krystyna Czaplicka-Trojanowska** naczelnik Wydziału Opieki nad Matką i Dzieckiem w Departamencie Zdrowia Publicznego w Ministerstwie Zdrowia, **Wiesława Kacperek-Biegańska** dyrektor Wydziału Polityki Społecznej w Mazowieckim Urzędzie Marszałkowskim wraz ze współpracownikami, **Agnieszka Fórmankiewicz** główny specjalista w Departamencie Prawa Cywilnego w Ministerstwie Sprawiedliwości, **Elżbieta Matejka** radca ministra w Departamencie Zwiększania Szans Edukacyjnych w Ministerstwie Edukacji Narodowej, **Anna Tyśkiewicz-Mazur** z Kancelarii Prezydenta RP, **Mirosław Miłoń** główny specjalista kontroli państwowej w Najwyższej Izbie Kontroli, **Marek Michalak** rzecznik praw dziecka wraz ze współpracownikami, **Grażyna Hadjirafis** dyrektor Biura Krajowego Stowarzyszenia SOS Wioski Dziecięce, **Marek Wójcik** dyrektor Biura Związku Powiatów Polskich wraz ze współpracownikiem, **Joanna Luberadzka-Gruca** przewodnicząca Zarządu Fundacji Przyjaciółka, **Katarzyna Klimiuk-Bibik** ze Stowarzyszenia Rodzin Zastępczych Oddział Mazowiecki, **Barbara Passini** dyrektor Krajowego Ośrodka Adopcyjnego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, **Urszula Woźniak** prezes Zarządu Oddziału Warszawa-Mokotów-Wilanów Związku Nauczycielstwa Polskiego, **Edyta Wojtasińska** członek Zarządu Koalicji na rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej wraz ze współpracownikami, **Henryka Szczepanowska** założycielka Komitetu Pomocy „Przyjaciele Piszkowic", **Jolanta Szklarska** dyrektor Biura Zarządu Głównego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, **Anna Sobiesiak** dyrektor Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego w Toruniu, **Agnieszka Kwaśniewska** radca prawny ze Stowarzyszenia Interwencji Prawnej oraz **Agnieszka Kochańska** specjalista w Biurze Spraw Społecznych Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność".

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Małgorzata Cholewa**, **Ewa Molska** i **Dariusz Lipski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Bogdan Cichy**, **Robert Durlik** i **Urszula Sęk** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Szanowni państwo, bardzo proszę o zajęcie miejsc. Proszę również o wyciszenie rozmów na sali, abyśmy mogli przystąpić do posiedzenia Komisji.

Szanowni państwo, witam wszystkich państwa. Otwieram 178 posiedzenie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. W porządku dziennym posiedzenia Komisji mamy rozpatrzenie sprawozdania podkomisji nadzwyczajnej o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw – druki nr 2532 i 2532-A. Czy do propozycji porządku posiedzenia Komisji są uwagi? Nie słyszę, zatem uznaję, że porządek posiedzenia Komisji został przyjęty.

Szanowni państwo, na początku chcę przekazać pewien komunikat, który jest ważny dla wszystkich zainteresowanych szczególnie tą właśnie ustawą. Mianowicie, drugie czytanie projektu ustawy planowane było w dniu jutrzejszym, a w zasadzie pojutrze. Właściwie w porządku dnia jutrzejszego, ale już po północy, bo o godz. 0.45. Dzisiaj, z inicjatywy legislatorów, podjąłem starania, by ten punkt został przesunięty. Dlatego najpewniej będzie on przesunięty przed blok pierwszych czytań projektów ustaw zmieniających kodeksy. Zatem najprawdopodobniej będzie jutro o godz. 20.45. Chcę by państwo

potem… tzn. byli na bieżąco, bo minister Czapla uznał te argumenty. Uznał, że ponieważ są to pierwsze czytania kodeksów, mogą być przesunięte bez straty dla tamtych procedur legislacyjnych.

Przystępujemy do rozpatrzenia sprawozdania podkomisji. Proszę panią przewodniczącą Magdalenę Kochan o zabranie głosu w sprawie najważniejszych kwestii z prac podkomisji. Następnie będziemy szczegółowo rozpatrywać sprawozdanie.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Bardzo dziękuję, za udzielenie głosu. Panie przewodniczący, zanim omówię najważniejsze rzeczy związane z pracami nad ustawą, chcę bardzo serdecznie podziękować stronie społecznej, która bardzo żywo i aktywnie brała udział w pracach podkomisji. Wiele z ich uwag zostało uwzględnionych w sprawozdaniu podkomisji. Chcę również bardzo podziękować stronie rządowej oraz panu rzecznikowi praw dziecka za pomoc w pracach nad projektem ustawy. Szczególne ukłony kieruję w stronę państwa legislatorów. Bez ich pomocy byłoby nam ogromnie trudno pracować. Dziękuję również swoim koleżankom i kolegom z podkomisji, którzy pomimo tego, że nie był to tydzień sejmowy, stawili się i w spokoju mogliśmy prowadzić pracę nad tą ustawą.

Z najważniejszych rzeczy, które mamy – w bardzo wielu bo – w ponad 100 proponowanych zmianach w tej ustawie, najistotniejsze wydają się te, które nie rozdzielają małoletniej mamy przebywającej w pieczy zastępczej lub mamy już pełnoletniej, ale jeszcze przebywającej w pieczy zastępczej – zarówno instytucjonalnej jak i rodzinnej – z dzieckiem. Jest to bardzo ważna zmiana, która jest bardzo potrzebna młodym rodzicom, którzy często pozostają jeszcze w rodzinach zastępczych lub placówkach. Uwzględniamy sposób finansowania i nie rozdzielania rodzin.

Bardzo ważne i istotne są zmiany porządkujące kwestie świetlic i wsparcia dziennego dzieci w rodzinach. Do tej pory wsparcie było… Gminy meldowały, że są wyśrubowane standardy stosowane wobec pomieszczeń, w których przebywają dzieci, ale nie przebywają przez 24 godziny, nie nocują, nie mają pełnych posiłków, do których należy przewidzieć wszystkie przepisy związane z higienicznym przygotowywaniem posiłków. Porządkujemy te sprawy dając delegacje ministrowi dla wskazania właściwych standardów dla nowo otwieranych placówek. A te, które dziś działają, pozostawiamy w tej sferze prawa, która obowiązywała do czasu wejścia w życie ustawy, czyli do 1 stycznia 2012 r. Związane z tym wsparciem jest również skierowanie do gmin możliwości korzystania z tzw. środków „kapslowych" – mówiąc kolokwialnie i ogólnie. Zatem, tam gdzie przebywają dzieci wspierane dziennie, można sięgać do budżetów gminnych komisji ds. rozwiązywania problemów, przeciwdziałania alkoholizmowi i finansować te placówki wsparcia dziennego.

Bardzo ważną i istotną zmianą jest zmiana precyzująca bardzo dokładnie sposób finansowania dzieci w pieczy zastępczej, które przebywają w zakładach opieki leczniczej. Wiem, że są różne stanowiska samorządów. Z przykrością stwierdzam, że stanowiska są mocno podkreślane „pięć po dwunastej", ale myślę, że w tych kwestiach także się porozumiemy. Mam nadzieję, że potrafimy wybrnąć z sytuacji, że nie tylko starosta na terenie, którego działa zakład opieki leczniczej, ale również starostowie, którzy od 2004 r. realizują pieczę zastępczą jako zadanie własne, będą współfinansować część socjalną pobytu dzieci w zakładzie opieki leczniczej.

W bardzo telegraficznym skrócie… przepraszam bardzo, bardzo ważne jest również zmniejszenie ilości rodzin pod opieką koordynatora pieczy zastępczej do 15 z 20 do dziś obowiązujących rodzin objętych opieką asystenta rodziny. Jest to bardzo ważna zmiana.

Wydaje się, że są to najważniejsze i główne punkty. Jednak podczas prac podkomisji dwie sprawy zostały nierozstrzygnięte. Aczkolwiek były one szeroko przedyskutowane. Jedna z nich dotyczy wyznaczonego czasu dla uporządkowania prawnej sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej do 18 miesięcy. Zgodziliśmy się co do kierunku, który był postulowany przez stronę społeczną, że czas półtora roku – przy obowiązujących w wielu krajach np. 12 lub 15 miesiącach – jest wystarczający, by postanowić, czy dziecko wróci do rodziny czy będzie w pieczy zastępczej. To czas, by uporządkować te dokumenty. Ze względu na rzeczy proceduralne przesunęliśmy przygotowanie tej

poprawki, poprawienie jej legislacyjnie do dnia dzisiejszego. Te kwestie zgłosi we współpracy i po współpracy z panem rzecznikiem praw dziecka, stroną społeczną i legislatorami, pani poseł Domicela Kopaczewska.

Druga rzecz, która wzbudziła dużo kontrowersji, wynika nie tylko z konstytucji, ale również z podpisanej i reatyfikowawanej przez Polskę Konwencji o prawach dziecka. Jest to możliwość, a raczej konieczność wzięcia pod uwagę i wysłuchania głosu dziecka w trakcie procesów związanych z pieczą zastępczą, tj. z przechodzenia do pieczy zastępczej z domu rodzinnego. Jest to możliwość wysłuchania dziecka również wtedy, gdy oceniamy jego sytuację w pobycie w pieczy zastępczej. Tę poprawkę ze względów proceduralnych i legislacyjnych chcemy dokładnie doprecyzować i dokładnie zapisać. Zgłosi ją pani poseł Janina Okrągły.

Pozostały nam jeszcze rzeczy związane z doprecyzowaniem – strona rządowa się zobowiązała to zrobić. Zamieniliśmy zapisany wcześniej nadzór wojewodów, starostów nad wykonywaniem pieczy zastępczej, a wojewodów nadzór nad wykonywaniem wspierania rodziny pieczy zastępczej i adopcji na kontrolę. Wynika z tego konieczność doprecyzowania niektórych przepisów. Pozostawiliśmy to stronie rządowej, która wspólnie z legislatorami przygotowała zestaw poprawek. Bardzo za to dziękuję. Przyjmiemy je dzisiaj, będą one zgłaszane w trakcie procedowania. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Zatem przystępujemy do rozpatrywania sprawozdania.

Tytuł ustawy. Czy są uwagi do tytułu? Czy jest sprzeciw wobec zamiaru przyjęcia tytułu? Nie słyszę. Przyjęty.

Art. 1 – zdanie wprowadzające. Czy są uwagi do zdania wprowadzającego w art. 1? Tak? Proszę bardzo, do mikrofonu.

Poseł Janina Okrągły (PO):

Chcę zgłosić zmianę, tzn. poprawkę przed pierwszą zmianą.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Czyli zaraz po zdaniu wprowadzającym?

Poseł Janina Okrągły (PO):

Tak.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Jeżeli nie ma uwag do zdania wprowadzającego – a tak zrozumiałem – to przyjęliśmy zdanie wprowadzające. Bardzo proszę, pani poseł Janina Okrągły.

Poseł Janina Okrągły (PO):

Chcę dodać poprawkę przed pierwszą zmianą. Dotyczy ona wprowadzenia art. 4a w brzmieniu: „Podmioty realizujące zadania wynikające z niniejszej ustawy w szczególności dokonując oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz kwalifikując dziecko do przysposobienia, są obowiązanie do wysłuchania dziecka jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają oraz stosownie do okoliczności uwzględniają jego zdanie". O tym mówiła pani poseł Magdalena Kochan. Chodzi nam o to, by był obowiązek wysłuchania dziecka i wzięcia pod uwagę jego zdania. Zastanawialiśmy się, w którym miejscu należy to dopisać. Dlatego jest to po art. 4, który mówi, że należy mieć na względzie podmiotowość dziecka i rodziny. Uznaliśmy, że to miejsce będzie najbardziej adekwatne do wpisania dla tego zapisu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Gdzie jest poprawka? Czy jest podpisana przez panią?

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Jest. Proszę bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Jest formalnie złożona. Pani minister, proszę o stanowisko wobec tej poprawki.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Elżbieta Seredyn:

Stanowisko pozytywne.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Biuro Legislacyjne, proszę o opinię.

Legislator Urszula Sęk:

Pozytywne. Natomiast wydaje nam się, że przed „oraz" powinien być przecinek, bo wtrąceniem jest „jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają".

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Rozumiem, że jest to proponowana korekta redakcyjna. Czy do propozycji tej poprawki są uwagi? Bardzo proszę, pani poseł Rafalska.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Panie przewodniczący, mam pytanie, czy możemy dostać napisaną poprawkę? Właśnie dostałam. Dziękuję. Jednak trudno zrozumieć poprawkę przedstawioną tylko ustnie.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Oczywiście.

Czy jeszcze w sprawie dodania nowego artykułu 4a? Przypomnę jego brzmienie, gdyby nie wszyscy mieli tekst przed oczami. Zatem po art. 4 dodaje się art. 4a w brzmieniu: „Podmioty realizujące zadania wynikające z niniejszej ustawy w szczególności dokonując oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz kwalifikując dziecko do przysposobienia, są obowiązanie do wysłuchania dziecka jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają, oraz stosownie do okoliczności uwzględniają jego zdanie".

Bardzo proszę, pani poseł Rafalska.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Osobę wnioskodawcę, chcę zapytać, co rozumie przez „wiek i jego stopień dojrzałości"? Kto będzie stroną oceniającą dojrzałość dziecka lub określającą kryteria wiekowe?

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Proszę bardzo.

Poseł Janina Okrągły (PO):

Mamy obowiązek wysłuchania dziecka powyżej 13 lat. Jednak dziecko powinno być wysłuchane w każdej chwili, niezależnie od wieku, jeżeli rzeczywiście może się wysławiać. Natomiast okoliczności, czy bierzemy to pod uwagę… tzn. wszystko zależy od okoliczności. Pod uwagę będzie brał to koordynator i zespół kwalifikujący dziecko do przysposobienia lub oceniający warunki przebywania dziecka w pieczy zastępczej. Chodzi o to, by zawsze dziecko było wysłuchane.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Jeszcze pani przewodnicząca Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Myślę, że uniknęlibyśmy wielu sytuacji, które bulwersowały opinię publiczną, a związane były z nieprawidłowościami związanymi z wykonywaniem pieczy zastępczej przez rodziców lub w placówkach. Uniknęlibyśmy tego, gdyby do oceny dziecka, także zewnętrznej, było brane pod uwagę jego zdanie. Myślę, że nie chodzi tu tylko o nauczycieli, którzy zgłosili sprawę. Myślę również o sprawach Suwałk, sprawach związanych z Łowiczem, Puckiem, tzn. z Łęczycą – przepraszam. Wszystkie sprawy mogły być wcześniej wyjaśnione dla dobra dziecka, gdybyśmy zechcieli wysłuchać dziecka. Te zapisy są powtórzeniem – jeszcze raz powtórzę – zapisów Konstytucji RP i reatyfikowanej Konwencji praw dziecka. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Proszę, pan rzecznik praw dziecka, pan Marek Michalak.

Rzecznik praw dziecka Marek Michalak:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo. Jest to bardzo ważny zapis przypominający o podmiotowości dziecięcej. Sformułowania są kompilacją tego, co mówiła już pani przewodnicząca, a mianowicie Konstytucji RP oraz Konwencji praw dziecka. Dodam jeszcze, że również kodeksu postępowania cywilnego. Tu zostały ujęte sformułowania: „uwzględnia zdanie dziecka", „stosownie do okoliczności", „rozwój umysłowy", „stan zdrowia" oraz „stopień dojrzałości dziecka". We wszystkich tych dokumentach jest to zawarte. Do tej pory nie budziło to zastrzeżeń i wydaje mi się, że w tym wypadku również nie powinno. Najważniejsze jest to, że dziecko będzie miało poczucie, że jego zdanie jest brane pod uwagę, że jest podmiotem tych działań.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Pan poseł Jacek Świat.

Poseł Jacek Świat (PiS):

Wysoka Komisjo, chcę dopytać wnioskodawczynię. Taka rozmowa może być dla dziecka przeżyciem traumatycznym, bo przecież dotyczy najbliższych mu osób i jego własnego losu. Czy przy takich rozmowach będą zabezpieczone interesy dziecka? Czy będzie w rozmowach uczestniczył fachowy psycholog, pedagog? Powołuję się na pewną analogię związaną z warunkami przesłuchań na policji, sądzie lub prokuraturze.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Pani poseł Bańkowska, bardzo proszę.

Poseł Anna Bańkowska (SLD):

Rozumiem, że jest to przepis bardziej intencyjny. Natomiast z chwilą, gdy go umieszczamy w ustawie, musimy się liczyć z konsekwencjami. Dla mnie istotną rzeczą jest to, co będzie poczynione ze zdaniem dziecka, które jest zdolne wyrazić swój pogląd. Załóżmy, że będziemy mieć do czynienia z istotą, która jest mądra i wie co mówi i powie, że absolutnie na to nie wyraża zgody. Co dalej? W jaki sposób będziemy podchodzić do tego, co powiedziało dziecko? W moim przekonaniu, jeśli będzie tak, że zignorujemy mądre zdanie dziecka, to oznacza, że zrobimy dziecku większą krzywdę niż gdybyśmy nie pozwalali na wyrażanie swojej sugestii lub opinii. Nie jest to przepis, nad którym możemy przejść *ad hoc*. Może macie państwo to już przedyskutowane, dlatego pytam, co się będzie działo, jeśli dziecko wyrazi pogląd, a zespół uzna, że niech sobie mówi, „sobie a muzom"?

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Pani przewodnicząca Magdalena Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Dziękuję. Pani poseł, należy to powiązać z obowiązującym dzisiaj prawem i procedurami, które od 2012 r. nas obowiązują. W niektórych miejscach i przypadkach, gdy dokonuje się co pół roku oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej, w tym gronie osób, które o tym decyduje, jest asystent rodziny, koordynator pieczy zastępczej, czyli asystent rodziny zastępczej oraz jest organizator pieczy zastępczej, który organizuje ją na terenie powiatu. Ocena raz na pół roku jest dokonywana. W niektórych miejscach jest dokonywana z udziałem dziecka. W trakcie prac nad ustawą dopisaliśmy do tego gremium możliwość, tj. dopraszanie biologicznych rodziców dziecka. Powinni wiedzieć, że jeśli jest taka możliwość i szansa, by rodzice odzyskali swoje dziecko, a dziecko swoich rodziców, że wykorzystujemy każdą szansę – również omawianie sytuacji dziecka i miejsce pobytu rodziców, którzy interesują się losem dziecka. Żaden przepis kodeksu cywilnego, ratyfikowanej konwencji czy Konstytucji RP nie zabraniał nam tego, co więcej – nakazywał. Jednak ta praktyka nie była powszechnie stosowana. W tym zapisie stosujemy: jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości dziecka – które co pół roku podlega ocenie – na to pozwalają. Wydaje się, że grono osób, wśród których jest psycholog i osoba, która jest odpowiedzialna, czyli koordynator pieczy zastępczej, dba o dobro dziecka i dlatego pracuje w tym zawodzie. Są to osoby, które nie zapominają o godności dziecka, ale pamiętają, że dziecko jest dzieckiem. Warto wysłuchać jego zdania, ale nie zawsze się

z nim zgadzać. Nie wolno go nie wysłuchać, bo przez brak słuchania dzieci sytuacja w Zabrzu była taka, jaka była. Dzieci zgłaszały się do policjantów, do pedagogów, a nikt ich zdania nie słuchał i nie brał pod uwagę. Warto wziąć pod uwagę zdanie dziecka, które nie ma zdolności do czynności prawnych. Ma prawo do dzieciństwa, które i tak z racji pobytu w pieczy zastępczej zostało w swoim szczęściu nadszarpnięte. Jednak nie oznacza to, że wysłuchanie zdania dziecka przez dorosłych będzie w 100 % zrealizowane. Natomiast dziecko powinno być wysłuchane. To szacunek dla samego dziecka bez oznaczania bezkrytycznego przyjmowania jego zdania. Żaden pedagog, psycholog, który mówi o bezstresowym wychowaniu dziecka, nie mówi o odejściu od systemu nagród i kar.

Podobna dyskusja przetaczała się przez naszą Komisję, gdy mówiliśmy o zakazie stosowania kar cielesnych wobec dzieci. Proszę sobie przypomnieć, że powoływaliśmy się na Konstytucję RP i okazało się, że dziś ten przepis działa i to działa pozytywnie. Podobnie jest z tym. Nikt nie mówi, że dziecko może stanowić o sobie – tak nie jest. Jednak warto wziąć pod uwagę jego zdanie, gdy mówi, że u rodziców zastępczych jest mi wspaniale i nie wysyłajcie mnie do adopcji. Zostawicie mnie z moją siostrą u rodziny Kowalskich, nie przenoście mnie do rodziny Nowaków. Warto wysłuchać dziecka i jego argumentacji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Szanowni państwo, jeszcze widzę zgłaszają się 4 osoby. Proponuję, po tych czterech głosach rozstrzygamy to w głosowaniu. Jeżeli ktoś uzna, że dyskusja go nie przekonuje – to oczywiście tak zagłosuje. Ustalmy to, by nie odtwarzać trzydniowego posiedzenia podkomisji. Dlatego uznajmy, że to wyczerpie dyskusję. Proszę, pani poseł Bańkowska, następnie pani poseł Rafalska, poseł Górczyński i pani poseł Okrągły.

Poseł Anna Bańkowska (SLD):

Myślę, że nie chodzi o długie wywody, ale o proste stwierdzenie. Oczywiście, jestem za tym, by wolę dziecka szanować, więc wszystkie dodatki mnie nie przekonały, bo nie trzeba. Natomiast chodzi o prostą zasadę, otóż zastanawiam się – a nie jestem psychologiem – nad tym, że wysłuchamy dziecko, które powie, że jest mu źle lub że jest mu dobrze, a chcecie dla mnie źle. Jeśli grono postanowi inaczej, to co dalej? Mnie chodzi o tę stronę, nie chodzi o całą otoczkę miłości i szacunku do dziecka – bo wszyscy tak samo patrzymy – ale chodzi o problem. Tak lub nie? Niech ludzie zorientowani w branży się wypowiedzą. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję bardzo. Pani poseł Rafalska.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Chcę powiedzieć tylko pani poseł Kochan, żebyśmy nie usprawiedliwiali dorosłych, że nie słuchali dzieci, nawet wtedy jak nie było ustawowego zapisu – też jestem za tym. Nasza odpowiedzialność, czyli dorosłych, to zdrowy rozsądek i poważne traktowanie dziecka. Nic nie usprawiedliwia tamtych sytuacji. Jest potrzebny dobry nadzór, ale nie tylko monitoring czy kontrola.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Pan poseł Górczyński.

Poseł Artur Górczyński (TR):

Dziękuję. Pani przewodnicząca argumentując wprowadzenie tej poprawki wspomniała o sytuacji ośrodka w Bytomiu. Mówimy, że warto słuchać dzieci i bardziej przywiązywać znaczenie temu co mówią. Oczywiście, to popieram i jestem „za". Jednak zastanowiło mnie to, co przyniosłoby to, gdyby ten przepis, jakie byłby jego konsekwencje i co by to zmieniło w tamtym przytoczonym przypadku w Bytomiu, jeżeli ten ośrodek nie podlega żadnej kontroli – czyli to, co mówiła przed chwilą pani poseł Rafalska – a podlega instytucji kościelnej. Tak naprawdę, podejrzewam, że sprawa byłaby odłożona *ad hoc* i w tym wypadku nic by nie zmieniła. Myślę, że jak zmieniamy ustawę, to byłoby dobrze zająć się takimi instytucjami.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Pani poseł Okrągły.

Poseł Janina Okrągły (PO):

Chcę powiedzieć, że ta poprawka ma również na celu zmianę świadomości. Jest to bardzo istotne. Tak jak pani powiedziała, że to wszystko jest zapisane w Konwencji praw dziecka i Konstytucji RP. Zapiszmy to jako zmianę świadomości – to jedna rzecz.

Co zrobimy, gdy dziecko powie „nie"? Musimy z nim rozmawiać i przekonać do swoich racji. Musimy rozmawiać i dyskutować z dzieckiem. To jest nasze zadanie, czyli dorosłych.

Poseł Anna Bańkowska (SLD):

Chodzi mi o to, czy my, dorośli, zmienimy zdanie po wypowiedzi dziecka? O to mi chodzi? Czy z tego przepisu to wynika?

Poseł Janina Okrągły (PO):

Możemy zmienić zdanie, że np. dziecko w wieku 12 lat nie będzie chciało iść do adopcji, bo będzie miało traumę i lepiej zostawić to dziecko w rodzinie zastępczej, rozdzielić z rodzeństwem lub zostawić rodzeństwo. Uważam, że dzieci należy wysłuchać i z nimi dyskutować. Uważam, że dzieci da się przekonać do swoich racji.

Jeszcze jedna rzecz. Pan poseł Świat mówił o zabezpieczeniu, by to nie była trauma. Proszę państwa, to jest wysłuchanie, a nie przesłuchanie. Zakładamy, że w rodzinie zastępczej nie ma traumatycznych przeżyć – chociaż mogą być – ale to nie jest przesłuchanie…

Poseł Anna Bańkowska (SLD):

Ale to jest to samo dla dziecka.

Poseł Janina Okrągły (PO):

Przepraszam… Przesłuchanie jest w pewnych warunkach i po traumie dziecka, natomiast tu mówimy do dziecka: jakie jest twoje zdanie, powiedz nam. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Szanowni państwo, generalnie słyszałem poparcie dla tej propozycji. Zatem, czy jest sprzeciw wobec propozycji wprowadzenia tej poprawki? Głosujemy.

Zatem kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki zgłoszonej przez panią poseł Okrągły? Proszę o wyraźnie podniesienie ręki, żeby sekretariat nie miał wątpliwości.

Dziękuję.

Kto jest przeciw tej poprawce? Nie widzę.

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

Proszę o podanie wyniku.

Sekretarz Komisji Dariusz Lipski:

„Za" 16 głosów.

Brak głosów przeciwnych.

„Wstrzymujących się" 11 osób.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Zatem wprowadziliśmy nowy art. 4a.

Zmiana 1. Czy są uwagi? Czy jest sprzeciw? Nie słyszę, zatem zmiana 1 przyjęta.

Zamian 2. Czy są uwagi? Bardzo proszę, pani poseł Rafalska.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Mam pytanie, czy zapis, że kierownik OPS przydziela rodzicowi asystenta rodziny nadaje temu brzmieniu charakter obligatoryjnego przyznania asystenta rodziny?

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Tak, pani poseł.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Pan legislator. Bardzo proszę, panie mecenasie.

Legislator Robert Durlik:

Mam uwagę techniczno-administracyjną. Proponujemy, aby ten dodawany ustęp nie był ust. 5, ale ust. 1a. Powodem jest to, że w tym przepisie, ust. 4 obecnie jeszcze nie istnieje. Wejdzie on w życie 1 stycznia 2015 r. Dlatego nasza propozycja, by nie odnosić się do przyszłego stanu prawnego i by zachować logiczną kolejność ustępów, bez „dziury" w numeracji.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Pani przewodnicząca, czy akceptuje pani takie zmiany?

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Tak, oczywiście.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Czy są inne uwagi do zmiany nr 2? Czy jest sprzeciw? Nie słyszę. Zatem zmiana została przyjęta?

Zmiana 3. Czy są uwagi do zmiany nr 3? Bardzo proszę, pan Marek Wójcik.

Dyrektor Biura Związku Powiatów Polskich Marek Wójcik:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, Związek Powiatów Polskich. Miesiąc temu, w trakcie konsultacji przekazaliśmy do Kancelarii Sejmu naszą prośbę, by nie zmieniać liczby dzieci, które będą objęte opieką asystenta, a także później koordynatora. Dziś jest to 20 osób, państwo proponujecie 15. Przypominam państwu, że kształtując te przepisy w 2011 r. samorządy terytorialne nie otrzymały środków finansowych na nowe zadnienie związane z uruchomieniem funkcji asystenta. Otrzymują dofinansowanie do zadania własnego – a to jest zadanie własne. Jest to zaledwie dofinansowanie. Nie ma rozwiązania systemowego. Państwo tą ustawą nie gwarantujecie nam dodatkowych dochodów, a równocześnie podnosicie nam standardy zadań. Dlatego prosimy o to, by państwo pozostali przy dotychczasowych standardach, czyli 20 rodzin pod opieką asystenta, i by tego nie zmieniać. Praktyka jest taka, że dziś mamy 11, 12 rodzin – jest to średnia ogólnopolska. Oznacza to, że, z jednej strony, nie przesadzamy z liczbą rodzin objętą przez asystenta, a z drugiej strony, nie narzucajcie nam państwo podwyższonego standardu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Pani przewodnicząca Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Bardzo dziękuję. Uwagi przedstawiciela Związku Powiatów Polskich zapewne dotyczą sytuacji, gdy do 15 rodzin zmniejszamy górny limit opiekowania się rodzinami przez asystenta rodziny. Zapewne te same uwagi dotyczą koordynatorów pieczy zastępczej w przypadku powiatów. Przypomnę, że w przypadku powiatów jest to zadanie własne samorządów powiatowych od 2004 r. Przypomnę, że przebywające w powiatach dzieci, które przeszły do pieczy zastępczej, po pierwsze, na to zadanie w 2004 r. powiaty otrzymały zwiększony udział w podatkach jako zwiększenie dochodów własnych, po drugie, powtarzam z nieustającym przekonaniem, że restrukturyzacja wykonywanej pieczy z instytucjonalnej z rodzin zastępczych na rodzinną, przynosi określone bardzo korzystne dla powiatów rozwiązania finansowe. Przypomnę, że dziecko w rodzinnej pieczy zastępczej, bez porównania skuteczniejszej i lepszej niż piecza instytucjonalna, przy całym szacunku dla pracujących w instytucjach osób, które opiekują się dziećmi wychowawców i pedagogów tam zatrudnionych, jest lepsza. Naukę kontynuuje 90 % dzieci i 90 % dzieci po zastępczej pieczy rodzinnej jest samodzielnymi, dobrymi obywatelami. W odwróconej proporcji działa to po instytucjach, gdy dzieci często wracają pod skrzydła pomocy społecznej. W ten sposób generując – oczywiście – dodatkowe środki, bo nie radzą sobie w życiu.

Chcę również przypomnieć, że zastępcza piecza rodzinna to koszt mniej więcej 2300 zł na jedno dziecko, a piecza rodzinna instytucjonalna od 4 tys. do 6 tys., a nawet do 8 tys. zł. Jeśli starostwa dobrze popracują nad zadaniem własnym, które świetnie

realizują od 2004 r., znajdą środki na koordynatorów, których mniejsza ilość rodzin także zadawala.

Ostatnią rzeczą jest to, że w powiatach zwiększamy środki na to zadanie poprzez udział gmin we współfinansowaniu pobytu w pieczy zastępczej dziecka. Jeśli wójtowie lub prezydenci z gminnych jednostek samorządu terytorialnego mieliby do nas zastrzeżenia, to chcę powiedzieć o dwóch rzeczach, które również zapisane są w ustawie. Ministerstwo przyjmuje na siebie 50 % kosztów wykonania tego zadania, a 50 % kosztów… Przypomnę o regionalnych programach operacyjnych; EFS, który został zwiększony w nowej perspektywie i jest bez porównania w stosunku do obowiązującego, dziś kończącego się, finansowania i starej perspektywy. Zatem można to zadanie wykonać po to, by naprawdę zapewnić dobrą pieczę dzieciom i ich prawo do wychowywania się w rodzinach biologicznych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Pani poseł Rafalska, proszę.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Spór nie jest merytoryczny, ale finansowy i dotyczy wyłącznie strony płacowej. Dlatego moje pytanie, czy 50 % udział w finansowaniu ze strony ministerstwa będzie w rezerwie celowej, czy w innej formule? Jeżeli tak, to w jakiej?

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Pani poseł Bańkowska, tak? Bardzo proszę.

Poseł Anna Bańkowska (SLD):

Pamiętam, gdy hura optymistycznie patrzeliśmy na rozwiązania wprowadzanej ustawy i wszystko na sali komisyjnej nam pasowało. Jednak później okazało się, że życie szybko to zweryfikowało. Nie pamiętam, ale chyba zanim ustawa weszła w życie już była nowelizowana i przepisy dotyczące asystenta z obligatoryjnych stały się fakultatywne. Zatem nie bagatelizowałabym sprawy, by nie było tak samo, jak wtedy, kilka lat temu. By znów pod wpływem braku pieniędzy nie zwiększać liczby osób będących pod opieką asystentów. Jestem za tym, by asystent, który chce rzetelnie sprawować funkcję, miał jak najmniejszą optymalną liczbę rodzin pod opieką. Rzecz w tym, że „z pustego i Salomon nie naleje”, a jeśli gminy powiedzą, że nie mają pieniędzy, to, tak jak wówczas, państwo z Platformy, gdy wprowadzaliście tę ustawę, tak sami ją nowelizowaliście ze względu na brak pieniędzy. Proszę traktować moje uwagi – nie chcę mówić za wszystkich – jako nie coś, co może podważyć ustawę, ale, by nadać jej realny kształt, by znów nie było, że przez 3 miesiące będziemy się radować.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Pani przewodnicząca Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Pani przewodnicząca, radowaliśmy się i radujemy do dziś. Pomimo tego, że sytuacja obligatoryjnego wprowadzenia asysty rodziny, koordynacji organizatora pieczy zastępczej, które następuje z dniem 1 stycznia 2015 r., to przez 4 lata działania tej ustawy – tzn., przepraszam, przez 3 lata – czyli w latach 2012-2014, samorządy w wielu miejscach nauczyły się tego zadania. Wiedzą, że najtańszą formą wspierania swoich obywateli jest wspieranie ich wtedy, gdy zaczynają się konflikty, a nie wtedy, gdy narosły do takich problemów, że ich rozwiązanie kosztuje znacznie więcej. Jestem przekonana, że wtedy na prośbę strony samorządowej, fakultatywność dała asumpt do doświadczeń i przekonania do wartych realizacji rozwiązań zawartych w ustawie. Dziś nikogo nie dziwi zapisany w 2012 r. czas przejściowy, czyli uczenia się tej ustawy. Przypomnę pani poseł, że 16 600 dzieci – raczej ok. 16 700 dzieci – nie trafiło do pieczy zastępczej.

Poseł Anna Bańkowska (SLD):

Proszę mi nie przypominać, tylko odpowiadać ogólnie.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Zatem ani starostwa, ani gminy nie ponoszą kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej, nie mówiąc o tym, że dzieci zyskały zwoje rodziny.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Pani minister, proszę. Było jeszcze pytanie pani poseł Rafalskiej, gdzie będą te pieniądze. Bardzo proszę.

Poseł Anna Bańkowska (SLD):

Co to za forma przypominania?

Podsekretarz stanu w MPiPS Elżbieta Seredyn:

Dziękuję, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Odpowiem już na pytanie pani poseł Rafalskiej, ale również odniosę się do bardzo ważnej zmiany w tej ustawie, która odnosi się do części profilaktycznej, gdy mamy dużo do zrobienia i możemy ustrzec dzieci przed umieszczeniem w systemie pieczy zastępczej. Wiemy, że asystent sprawdził się. To zadanie było współfinansowane z budżetu państwa. W 2013 r. wszystkie samorządy, które wystąpiły do MPiPS, otrzymały pomoc. Przewie 50 mln zł zostało przekazane gminnym samorządom na zatrudnienie asystentów. Taką formułę chcemy utrzymać w kolejnych latach. Jest o tym mowa w dalszej części tej ustawy. Natomiast kwestie finansowe rozstrzygnie ustawa budżetowa i wówczas będziemy wiedzieć, w której rezerwie znajdą się te pieniądze. Dziękuje bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Poddaję pod głosowanie poprawkę 3, czyli zmianę 3.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem zmiany 3?

Dziękuję.

Kto jest przeciw?

Nie widzę.

Kto wstrzymał się od głosu?

Dziękuję.

Proszę o podanie wyniku.

Sekretarz Komisji Dariusz Lipski:

„Za" 18 głosów i 8 głosów „wstrzymujących się".

Poseł Janusz Śniadek (PiS):

Dziewięć.

Sekretarz Komisji Dariusz Lipski:

Dziewięć, przepraszam.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Zatem zmiana 3 przyjęta.

Zmiana 3a. Czy do zmiany 3a są uwagi? Czy jest sprzeciw? Nie słyszę. Przyjęte.

Zmiana 4. Czy do zmiany 4? Proszę bardzo, pani poseł Ewa Kołodziej.

Poseł Ewa Kołodziej (PO):

Mam pytanie do nowo powstałego artykułu 18a, w którym zapisane jest, że gmina może zapewnić „wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną i organizacyjną prowadzonych placówek wsparcia dziennego, w szczególności tworząc centra administracyjne do obsługi tych placówek". Czy ten zapis dotyczy placówek, które prowadzone są przez gminy, czy dotyczy również wszystkich podmiotów, które działają na podstawie zlecenia tego zadania? Czy dotyczy również organizacji pozarządowych? Jeżeli dotyczy tych organizacji, to nie ukrywam, że mam obawy związane z tymi instytucjami. Odnoszą się one do suwerenności i odrębności tych podmiotów, którymi są organizacje pozarządowe. Nie ukrywamy, że są gminy, które korzystają z tego zapisu i mogą ograniczać suwerenność organizacji pozarządowych. Dlatego moje pytanie, czy dotyczy to również tych organizacji?

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Pani przewodnicząca Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Pani poseł, gmina lub powiat mogą – nie muszą – zapewnić, to po pierwsze. Poza tym, czy wspólna obsługa administracyjna, czy z niej skorzystam będąc organizacją użytku publicznego, czy z niej nie skorzystam, to jest moja autonomiczna, czyli organizacji pożytku publicznego, decyzja. Żaden organ samorządu terytorialnego ani państwa nie może narzucić postępowania i ingerować bezpośrednio w to, co jest zapisane w statucie i co jest u podstaw Konstytucji RP, a co dotyczy działania NGO. Zatem te obawy są zbędne.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Pani poseł Bańkowska.

Poseł Anna Bańkowska (SLD):

W świetle tej odpowiedzi, zastanawiam się. Jednak w tym przypadku te organizacje mają te zadania zlecone przez gminę. Zatem, jeśli będą chciały się wyłamać z tego, co gmina postanawia, to myślę, że przestaną świadczyć te usługi.

Poseł Ewa Kołodziej (PO):

Ale takie wątpliwości padły.

Poseł Anna Bańkowska (SLD):

Dlatego… Są to słuszne wątpliwości, bo tak będzie w praktyce.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Pani przewodnicząca, można to mnożyć i powiedzieć, że każdy, kto korzysta z pieniędzy publicznych w formie zlecenia, w jakiś sposób zależy od samorządu. Możemy założyć, że samorząd ma najbardziej czarne intencje, by dokuczyć tym organizacjom. Wydaje mi się, że mądry samorząd, który jest dziś powszechnym standardem, namawia organizacje do współpracy, a nie szykanuje, by pokazać, kto tu rządzi.

Pan Mark Wójcik, proszę bardzo.

Dyrektor Biura Związku Powiatów Polskich Marek Wójcik:

Szanowni państwo, chcę uspokoić przyjaciół z organizacji pozarządowych, bo przepis jest jasny. Gmina lub powiat mogą zapewnić wspólną obsługą ekonomiczno-administracyjną i organizacyjną prowadzonych placówek. Sprawa jest jasna, że prowadzonych przez gminę lub powiat. Zatem, nie wchodzi w grę to, by narzucać coś organizacjom trzeciego sektora. Dla mnie przepis jest bardzo jasny.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Czy są dalsze wątpliwości do zmiany 4? Czy jest sprzeciw? Nie słyszę. Przyjęto.

Zmiana 5. Czy do zmiany 5 są uwagi? Czy jest sprzeciw? Przyjęta.

Zmiana 5a. Czy do zmiany 5a są uwagi? Czy jest sprzeciw? Przyjęta.

Zmiana 5b. Czy do zmiany 5b są uwagi? Czy jest sprzeciw? Przyjęta.

Zmiana 6. Czy do zmiany 6 są uwagi? Czy jest sprzeciw? Przyjęta.

Zmiana 7. Bardzo proszę, pani poseł Rafalska.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Proszę wyjaśnić, w jaki sposób zarząd powiatu będzie sprawował kontrolę nad podmiotami, jeżeli np. członkowie zarządu powiatu nie będą mieli wystarczającej wiedzy w tym zakresie, by wypełniać tę kontrolę?

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy inne uwagi do zmiany 7? Nie widzę. Bardzo proszę, pani minister Seredyn.

Podsekretarz stanu w MPiPS Elżbieta Seredyn:

Dziękuję, panie przewodniczący. W tym punkcie chcę zgłosić uwagę. Po pierwsze, zmieniamy nadzór na kontrolę i jest to główny nurt wiodący w tej zmianie. Natomiast proponujemy po punkcie 28a dodać, jakie dokumenty i jak ma wyglądać kontrola placówki wsparcia dziennego, która jest prowadzona przez wójta i odpowiednio przez zarząd powiatu. W tej zmianie proponujemy również treść, która odnosi się do możliwości sko-

rzystania z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z zakresu przedmiotu kontroli. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Gdzie jest ta poprawka? Kto ją zgłasza?

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Ja ją zgłaszam, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Pani poseł Magdalena Kochan. Przyjmuję tę poprawkę. Czy legislatorzy mają tę poprawkę? Tak, mają.

Było pytanie pani poseł Rafalskiej…

Podsekretarz stanu w MPiPS Elżbieta Seredyn:

Dziękuję, panie przewodniczący. Jeśli pani przewodnicząca przeczyta, to myślę, że wątpliwości pani poseł Rafalskiej zostaną rozwiane, bo w tej uwadze zostało doprecyzowane, jak ma wyglądać kontrola i kto ma ją przeprowadzić.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Bardzo proszę, pani przewodnicząca Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Bardzo dziękuję. W punkcie 7 w dodawanym artykule 28a po ust. 3 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu: „Wójt oraz odpowiednio zarząd powiatu w związku z przeprowadzonym postępowaniem kontrolnym ma prawo do: 1) żądania informacji, dokumentów i danych, niezbędnych do sprawowania kontroli; 2) wstępu w ciągu doby do obiektów i pomieszczeń kontrolowanej jednostki; 3) przeprowadzania oględzin obiektów, składników majątku kontrolowanej jednostki oraz przebiegu określonych czynności objętych obowiązującym standardem; 4) żądania od pracowników kontrolowanej jednostki udzielenia informacji w formie ustnej lub pisemnej w zakresie przeprowadzanej kontroli; 5) obserwacji dzieci przebywających w placówkach wsparcia dziennego; 6) przeprowadzania indywidualnych rozmów z dziećmi przebywającymi w placówkach wsparcia dziennego, w tym zasięgania opinii dzieci, z uwzględnieniem ich wieku, możliwości intelektualnych oraz stopnia dojrzałości poznawczej”.

Ustęp 5: „Przy prowadzeniu postępowania kontrolnego wójt oraz zarząd powiatu może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z zakresu przedmiotu kontroli. Przepisy ust. 3 zdanie drugie stosuje się odpowiednio”.

Punkt 12 mówi, że w dodawanym artykule 38b po ust. 7 dodaje się ust. od 8 do 10, w brzmieniu: „Zarząd powiatu oraz odpowiednio zarząd województwa w związku z przeprowadzonym postępowaniem kontrolnym ma prawo do…”. To już jest piecza zastępcza, ale myślę, że to w późniejszym…

Analogiczne zmiany dotyczą artykułu pieczy zastępczej sprawowanej poprzez marszałka i starostę lub zarząd powiatu.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Proszę, pani poseł Rafalska.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Bardzo proszę, by w jednym lub dwóch zdaniach przybliżyć wszystkim, jak państwo odróżniacie nadzór od kontroli. Nie widzę kontroli w tej formule, bo zawsze będzie pokusa by członkowie zarządu przeprowadzali tę kontrolę. Ona będzie głownie nastawiona na finansowy aspekt jej funkcjonowania. Jest to zawsze kluczowe dla samorządu – jednak niekoniecznie. Proszę powiedzieć, kto będzie instancją, od której zależy lub będzie rozstrzygał spór, kiedy jednostka kontrolowana nie będzie zgadzała się i będzie kwestionowała stwierdzenia tej kontroli? Czy tym razem będzie wójt to rozpatrywał? Coś w tej kontroli tu… Czy nie byłoby prościej całkowicie powierzyć kontrolę PCPR?

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Pani przewodnicząca Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Pani poseł, dwa rodzaje. Otóż placówki PCPR, czyli kontrola przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, a właściwie przez starostę, jakości wykonywanej pieczy zastępczej – jest to następny rozdział i następne zmiany – teraz mówimy o tym, że są to… pozwoli pani poseł. Są to placówki wsparcia dziennego, które prowadzone są przez gminę. W zmianach do ustawy, w noweli wprowadziliśmy również możliwość prowadzenia tego rodzaju placówek wsparcia dziennego przez starostę. Jest to możliwość. W związku z tym kontrolowanie prowadzonych przez nich placówek bardzo dokładnie jest wymienione. Najpierw musi nastąpić moment zorganizowania placówki wsparcia dziennego. Jeśli organizuje je powiat, to oczywiście zachowuje on kontrolę. Jeśli organizuje gmina, to ona to robi. Jeśli zleca to zadanie organizacji pozarządowej, to ma prawo kontrolowania jakości tej „usługi". Jest to placówka najpierw założona przez gminę, kontrolowana, a może być prowadzona przez pracowników samorządowych lub przez organizację pożytku publicznego. Jest to wolna wola samorządu. Jednak nie zwalniamy samorządu z kontrolowania jakości tej pracy. Jakości wykonywanego wsparcia dziennego dla dzieci.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Chcę się upewnić, czy Biuro Legislacyjne zgłasza uwagi do proponowanej poprawki – dodania ust. 4 i 5?

Legislator Bogdan Cichy:

W tym momencie nie.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję.

Poddaję pod głosowanie zmianę 7.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem zmiany 7?

Dziękuję.

Kto jest przeciw?

Dziękuję.

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

Proszę o podanie wyniku.

Sekretarz Komisji Dariusz Lipski:

„Za" 17 głosów.

„Przeciw" – 8.

„Wstrzymujących" – 3.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Zatem przyjęliśmy zmianę 7 z uzupełnieniem zaproponowanym przez panią poseł Kochan.

Zamiana 8. Czy do zmiany 8 są uwagi?

Legislator Bogdan Cichy:

Panie przewodniczący, rozumiem, że ta kompleksowa poprawka obejmowała jeszcze trzy miejsca? Czy państwo będziecie chcieli wracać jeszcze do tych trzech, czy przyjmiecie całą poprawkę od razu?

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Problematyka dotyczy tych samych rzeczy. Jednak, jeśli chodzi o placówki wsparcia dziennego wtedy, gdy prowadzi je gmina, to jest to ten zestaw, który przed chwilą został przyjęty. Natomiast za chwilę będziemy mówić o zarządzie powiatu dokładnie w tej samej kwestii oraz o zarządzie województwa nad procesem adopcji.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

To znaczy, że tak będzie przy zmianie 12…

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Tak, przy zmianie 12 i 70.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Będziemy to uzupełniać.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Przepraszam, poddaję to pod rozwagę Komisji.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Czy to jest łącznie?

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Przyjęcie tego w głosowaniu już w tej chwili, by później nie wracać już do tego rodzaju problematyki.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Chcę się upewnić, czy jest to łącznie? Czy nadaje się do łącznego rozpatrzenia?

Legislator Bogdan Cichy:

Oczywiście, jeśli jest to rozwiązanie synchroniczne lub wiąże się ze spójnością ustawy, to państwo, którzy zgłaszają to, wiedzą, że chodzi o spójność. By nagle nie było tak, że w jednym miejscu…

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

To jest jasne, panie mecenasie. Czyli, przypomnijmy…

Legislator Bogdan Cichy:

Łącznie.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Zatem, przypomnimy o tym przy zmianie 12 i 70. Rozumiem, że możemy przyjąć, że przegłosowując tę poprawkę, uwzględniliśmy ją również przy tamtych zmianach. Jednak będziemy również rozstrzygać te zmiany – to jest, oczywiście.

Legislator Bogdan Cichy:

Dokładnie.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Zmiana 8. Czy są uwagi do zmiany 8? Czy jest sprzeciw? Przyjęta.

Zmiana 9. Czy są uwagi do zmiany 9? Czy jest sprzeciw? Przyjęta.

Zmiana 10 to uchylenie w wyniku autopoprawki. Czy są zastrzeżenia? Nie słyszę, zatem przyjęta.

Zmiana 11. Czy do zmiany 11 są uwagi? Czy jest sprzeciw? Przyjęta.

Zamiana 12. Bardzo proszę panią przewodniczącą Kochan o przypomnienie uzupełnienia, które jest proponowane w zmianie 12. Jest to art. 38a.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Panie przewodniczący, przed chwilą omawialiśmy zasadę tej poprawki. Są to kompetencje starosty w związku z przeprowadzaniem kontroli w placówkach realizujących zakres pieczy zastępczej.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Bardzo proszę, pan Marek Wójcik ze Związku Powiatów Polskich.

Dyrektor Biura Związku Powiatów Polskich Marek Wójcik:

Mili państwo, chcę zapytać, czy takie same intencje, jak ja, mieli autorzy poprawki? Czy jest ona zgodna z Konstytucją RP w punkcie, który dotyczy wstępu w ciągu doby do obiektów i pomieszczeń kontrolowanej jednostki u rodziny zastępczej lub osób prowadzących rodzinny dom dziecka? Czytam ten przepis następująco: zarząd powiatu będzie mógł wydelegować osobę, która będzie mogła wejść do prywatnego budynki lub mieszkania, w którym niekoniecznie prowadzona jest piecza zastępcza – zwracam na to państwu uwagę. W punkcie 4, gdy mówi się o oględzinach obiektów, w których kontrolowana rodzina zastępcza lub osoby prowadzące rodzinny dom dziecka sprawują pieczę zastępczą, wyraźnie się to rozdziela. Mówimy o obiektach i pomieszczeniach, w których prowadzona jest piecza. Mam prawo do oględzin. Natomiast w punkcie 2 jest wprost

mowa o dostępie do obiektów i pomieszczeń osób prowadzących rodzinny dom dziecka, czyli nie tylko obiektu rodzinnego domu dziecka, ale także innych obiektów będących, np. własnością danej osoby. Czyli chodzi, np. o moje prywatne mieszkanie, w którym nie prowadzę pieczy zastępczej. Pytam, czy taka była intencja? Jest to dość istotny element, który jest zupełnie nowy. Jest to kompetencja w daleko idącym wymiarze.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Pani przewodnicząca Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Ten przepis należy czytać łącznie z 38a, który daje kompetencje w tej kwestii, wyłącznie ograniczając ją do zadań związanych z pieczą zastępczą. Zatem, obawy przedstawiciela Związku Powiatów Polskich są nadmierne.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Bardzo proszę, pani poseł Rafalska.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Absolutnie podzielam te obawy. Nie wiem, dlaczego pani poseł mówi, że są one nadmierne. One są wprost takie, jak przed chwilą mówił pan Wójcik. Mam takie same obawy i dziwię się, skąd wzięła się ta dziwaczna konstrukcja tej kontroli. Czy nie można po prostu wydać upoważnienia dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie? Jednak, by nie było ono tak dalece ingerujące i by kontrola nie była aż tak rozdrobniona. Proszę jeszcze raz krótko powiedzieć istotę różnicy między nadzorem a kontrolą. Dla mnie pojęciem znacznie szerszym i pełniejszym jest nadzór, a nie kontrola. Dlaczego zaproponowaliście państwo kontrolę?

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Proszę bardzo.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Jeśli mogę prosić… Podkomisja uwzględniła w tej kwestii stanowisko ministerstwa i myślę, że chcą to bardzo dokładnie wyjaśnić przedstawiciele ministerstwa.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Bardzo proszę, pan dyrektor Podgórski.

Zastępca dyrektora Departamentu Polityki Rodzinnej w MPiPS Olgierd Podgórski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Zacznę od kwestii różnic pomiędzy nadzorem a kontrolą. Pierwszą kwestią jest to, że te pojęcia nie są definiowane w polskim porządku prawnym – nadzór i kontrola. Jest to kwestia, nad którą spiera się doktryna oraz orzecznictwo. Te pojęcia występują również w Trybunale Konstytucyjnym. Generalnie przyjmuje się, że podstawowa różnica między kontrolą a nadzorem sprowadza się do tego, że w przypadku nadzoru organ, który wykonuje nadzór, ma możliwość zmiany decyzji organu, który podlega kontroli. W przypadku, o którym mowa w tej ustawie, czyli o wójcie, zarządzie powiatu, województwa lub wojewodzie, w przypadku kontroli nad placówkami opiekuńczo-wychowawczymi takich uprawnień nie posiadają. Zatem bardziej właściwe jest tu słowo kontrola. Jednak najistotniejsza w tym nie jest sama kwestia nazewnictwa, czy to nadzór czy kontrola, ale zakres uprawnień, które wiążą się z wykonywaniem tych czynności. Zakres tych uprawnień dotyczy tych zmian, których mówiła pani przewodnicząca Kochan. Dodajemy teraz te zmiany w poszczególnych poprawkach.

Odnosząc się do drugiej kwestii, czyli kwestii poruszonej przez przedstawiciela Związku Powiatów Polskich. Jeżeli spojrzymy na art.38b, który mówi w jakim zakresie zarząd powiatu sprawuje kontrolę, to trudno wyobrazić sobie, że upoważniona przez zarząd powiatu osoba będzie wkraczała do pomieszczeń będących we władaniu rodziny zastępczej, w której te funkcje nie są wykonywane. Jeżeli mówimy, że sprawuje nadzór nad sposobem realizacji pieczy zastępczej, to nadzór będzie sprawowany tam, gdzie jest rodzina zastępcza, czyli w pomieszczeniach, w których rodzina zastępcza sprawuje pieczę zastępczą – a nie żadnych innych. Myślę, że nie powinniśmy mieć wątpliwości.

Ostatni argument dotyczy tego, że przepisy, które definiują zakres kompetencji, czyli m.in. dają możliwość wstępu do obiektów i pomieszczeń, są przepisami, które już obowiązują w różnych systemach i ustawach z zakresu zabezpieczenia społecznego. Jest do nich bogata praktyka i orzecznictwo. Nie ma żadnych wątpliwości odnośnie do tego, że organy, które sprawują kontrolę, nie mogą wchodzić do innych pomieszczeń niż te, w których odpowiednie funkcje są wykonywane. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Ktoś z państwa się zgłasza? Proszę bardzo, proszę się przedstawić.

Członek Zarządu Koalicji na rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej Edyta Wojtasińska:

Edyta Wojtasińska, Koalicja na rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej. Chcemy podnieść, że pierwszy raz jest wprowadzany zapis, który daje bardzo daleko idącą ingerencję. Faktycznie, jeżeli weźmiemy pod uwagę, że najczęściej są to pomieszczenia ludzi, który zajmują się pieczą zastępczą, to najbardziej niepokoi zapis „w ciągu doby". Oznacza to, że w sytuacjach, gdy jest konfliktowo lub bez należytego zrozumienia, rodziny zastępcze mogą być stawiane przed faktem, że całodobowo mają udostępniać te pomieszczenia. Może to zakłócić mir domowy. Taki jest nasz apel, by rozważyć jeszcze ten zapis. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Proszę, panie dyrektorze.

Zastępca dyrektora Departamentu Polityki Rodzinnej w MPiPS Olgierd Podgórski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Oczywiście, jeżeli mówimy o kontroli sprawowanej m.in. nad rodzinami zastępczymi, to ten organ, który sprawuje tę kontrolę, musi mieć określone kompetencje. Jeżeli nie może on wejść do pomieszczenia, w którym wykonywana jest ta piecza, to trudno mówić wówczas o należytym sprawowaniu kontroli.

Jest jeszcze druga kwestia, która dotyczy godzin, w których można nastąpić wejście. Proszę państwa, mamy pojęcia – tak jak pani wskazała – mir domowy oraz pojęcia z innych ustaw. Natomiast musimy mieć świadomość, że w nagłych sytuacjach, w których zagrożone jest nawet życie dziecka, to wejście może nastąpić bez względu na porę dnia lub nocy. W pozostałym zakresie, czyli nie ekstremalnym, będzie to uszanowane i będzie się odbywało się w trakcie dnia bez zakłócania ciszy nocnej lub miru domowego. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Pani przewodnicząca Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Jeszcze raz chcę przypomnieć zapis art. 38b. W pkt. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, po których dodaje się zakres kontroli, który nie w każdym przypadku i nie zawsze będzie stosowany. W jednych rodzinach – tak, w drugich rodzinach – nie. Proszę państwa, wiem, że budzi to kontrowersje u rodzin zastępczych, ale musimy brać pod uwagę fakt, że Łowicz i Puck nam się przydarzył. Nikt nie zwalnia organów państwa z kontrolowania jakości pieczy zastępczej. Myślę, że bez żadnych obaw z mojej strony przyjęłam tę poprawkę. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania zmiany 12 z propozycją zgłoszoną przez… Jeszcze pani poseł Rafalska.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS):

Może należy punkt 2 doprecyzować, czyli „wstępu w ciągu doby do obiektów i pomieszczeń, w których sprawowana jest piecza zastępcza kontrolowanej jednostki". By do sypialni…

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Pani poseł, proponuję rozważyć to do drugiego czytania. Nie zredagujemy teraz uzupełnień tak *ad hoc*. Natomiast jeżeli będzie przekonanie o takiej potrzebie, to będzie na to czas w oparciu o sprawozdanie, by zaproponować uzupełnienie.

Poddaję pod głosowanie zmianę 12 z poprawką zgłoszoną przez panią Magdalenę Kochan. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki, tej zmiany?

Dziękuję.
Kto jest przeciw?
Dziękuję.
Kto się wstrzymał od głosu?
Dziękuję.
Proszę o podanie wyniku.

Sekretarz Komisji Dariusz Lipski:

„Za” 14 głosów.
„Przeciw” 8 głosów.
„Wstrzymujących się” 2 głosy.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Przyjęliśmy zmianę 12 zaproponowaną przez panią poseł Kochan.

Zmiana 13. Czy są uwagi? Nie ma. Przyjęta.

Zmiana 14. Czy są uwagi do zmiany 14? Bardzo proszę, pan dyrektor Podgórski.

Zastępca dyrektora Departamentu Polityki Rodzinnej w MPiPS Olgierd Podgórski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Poddaje pod rozwagę propozycję zmiany w punkcie 14 w literze e. Jest to zmiana redakcyjna. Wówczas ust. 5a brzmiałby: „Przed wydaniem rozstrzygnięcia w sprawach, o których mowa w ust. 4 i 5, sąd zasięga opinii właściwego starosty”. Dotychczasowe brzmienie mówi: „przed wydaniem zgód”. W ust. 4 i 5 nie mówimy o zgodach, zatem musimy zmienić ten ustęp redakcyjnie.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy legislatorzy znają tę propozycję?

Legislator Bogdan Cichy:

Nie zgłaszamy zastrzeżeń.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy jest to zmiana proponowana przez panią poseł Kochan?

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Tak jest.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Czy do zmiany 14 z propozycją poprawki zgłoszoną przez panią Magdalenę Kochan, a przedstawioną przez pana dyrektora Podgórskiego, są uwagi? Jest sprzeciw? Nie słyszę. Zatem zmiana 14 w skorygowanym brzmieniu została przyjęta.

Zmiana 15. Ponownie pan dyrektor Podgórski.

Zastępca dyrektora Departamentu Polityki Rodzinnej w MPiPS Olgierd Podgórski:

Panie przewodniczący, jeszcze przed zmianą 15 proponuję dodać zmianę 14a. Jest to kilka poprawek w różnych miejscach projektu ustawy. Poprawki sprowadzają się do jednej kwestii. Dziś organizacją szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze oraz na osoby prowadzące rodzinne domy dziecka zajmuje się samorząd powiatu. Mamy liczne sygnały, że szkolenia są często organizowane zbyt rzadko, co nie sprzyja rozwojowi rodzinnej pieczy zastępczej. Proponujemy, by obok samorządu powiatowego, który tym zadaniem nadal by się zajmował, dodatkowo ośrodek adopcyjny, który jest organizowany przez samorząd województwa, również prowadził szkolenia dla kandydatów na rodziców zastępczych lub na osoby prowadzące rodzinne domy dziecka. W naszej opinii, powinno dać to większą podaż tych szkoleń i sprzyjać rozwojowi rodzinnych form pieczy zastępczej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Na czym konkretnie ma polegać ta poprawka? Intencja jest wyrażona, a jak brzmi konkretna poprawka?

Zastępca dyrektora Departamentu Polityki Rodzinnej w MPiPS Olgierd Podgórski:

Konkretna poprawka polegałby na tym, że, po pierwsze, w zadaniach ośrodka adopcyjnego dodamy dwa punkty, które wskażą, że zadaniem ośrodka adopcyjnego jest również

prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziców zastępczych oraz na osoby prowadzące rodzinne domy dziecka. Po drugie, zmienimy przepisy art. 43, 44 oraz 57, które dziś dotyczą organizacji tych szkoleń. Dziś wskazany jest tam wyłącznie samorząd powiatu. Należy dodać również ośrodek adopcyjny.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):
Dziękuję. Formalnie poprawkę przyjmuje pani poseł Magdalena Kochan. Czy Biuro Legislacyjne zna tę proponowaną poprawkę?

Legislator Bogdan Cichy:
Tak.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):
Jakie jest stanowisko Biura Legislacyjnego?

Legislator Bogdan Cichy:
Nie zgłaszamy zastrzeżeń.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):
Czy to należy łącznie?

Legislator Bogdan Cichy:
Tak. Jest to zwarta propozycja i trzy poprawki powinny być łącznie poddane pod głosowanie.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):
Dziękuję. Pan Marek Wójcik ze związku powiatów.

Dyrektor Biura Związku Powiatów Polskich Marek Wójcik:
Rzecz jasna, że nie znamy w pełni treści tej poprawki, więc musimy opierać tylko na przekazie ustnym. Mam dwie krótkie uwagi. Pierwsza dotyczy argumentacji pana dyrektora. Panie dyrektorze, wyjaśnię, by nie było żadnych wątpliwości, bo rozumiem, że nie ocenia pan szkoleń prowadzonych przez samorządy powiatowe negatywnie? Problemem jest to, że nie ma chętnych, a nie że brak szkoleń. Tak przynajmniej mi się wydaje.

W drugiej kwestii chcę powiedzieć, że obarczacie państwo ośrodki adopcyjne, które prowadzone są przez samorząd województwa, dodatkowym zadaniem. Chcę zapytać, gdzie są dodatkowe pieniądze na to zadanie dla samorządu województwa? Nie widzę tych środków. Zatem, jest to kolejny raz, gdy jednostki samorządu terytorialnego obciążane są zadaniami bez wskazania źródeł finansowania.

Panie przewodniczący, proszę mi pozwolić raz jeszcze zabrać głos w tej sprawie, bo w tej chwili dostałem do ręki poprawkę.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):
Dziękuję. Czy są inne uwagi do tej propozycji? Proszę bardzo, pan poseł Artur Górczyński.

Poseł Artur Górczyński (TR):
Dziękuję. Ponieważ, tak jak pozostali, nie mam tej poprawki przed oczami, chcę zapytać…

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):
Wszyscy będą ją mieć, panie pośle. Jest to właśnie udostępniane.

Poseł Artur Górczyński (TR):
Dobrze. Jednak proszę o doprecyzowanie, czy jest to obligatoryjne, czy dajemy taką możliwość?

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):
Dziękuję. Pani przewodnicząca Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):
Proszę państwa, dajemy taką możliwość. Z jednej strony, mamy fakt, że do pełnienia funkcji rodzin zastępczych, niestety, nie ustawiają się kolejki. Jednak, jeżeli już mamy dwie, trzy rodziny lub czasem jedną, i należy je przeszkolić w odpowiednim zakresie psychologicznym, pedagogicznym itd., i mamy czekające dziecko na przejście z instytucji do rodziny zastępczej, to często powiat mówi, że należy poczekać na kilka rodzin,

by szkolenie było przeprowadzone dla większej liczby osób – by po prostu stało się ekonomicznie uzasadnione. Czekają zarówno dzieci, jak i rodzice. Natomiast, jeśli powiemy, że szkolenie może być przeprowadzone prze ośrodek adopcyjny, który przecież szkoli rodziców adopcyjnych, to wówczas poszerzamy ofertę i możliwość szybszego dostępu do szkoleń, by ukończywszy je wcześniej, wcześniej zaadoptować lub zaopiekować się w pieczy zastępczej dzieckiem. Jest to tylko dodatkowa możliwość, którą tworzymy dla ośrodków adopcyjnych.

Przypomnę, że szkolenia są prowadzone bezpłatnie dla osób, które biorą w nich udział.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy do takiego pakietu propozycji szkoleń są jeszcze uwagi? Proszę bardzo, jeszcze raz pan Marek Wójcik.

Dyrektor Biura Związku Powiatów Polskich Marek Wójcik:

Dziękuję bardzo za pozwolenie mi wypowiedzenia się na ten temat raz jeszcze. Sprawdziliśmy ten artykuł i chcę oznajmić państwu, że ośrodek adopcyjny w tym katalogu zadań ma narzucone szkolenie jako obligatoryjne. Mówi się: „prowadzenie szkoleń". Nie jest to żaden fakultatywny przywilej. Do katalogu zadań ośrodka adopcyjnego dołącza się kolejne zdanie i ma ono wymiar obligatoryjny. Ośrodek ma obowiązek prowadzić szkolenia. Ponieważ prowadzenie ośrodków jest zadaniem samorządów województwa i jest zadaniem zleconym, rozumiem, że w związku z tym zostaje zwiększona dotacja dla ośrodków adopcyjnych. Tak tylko mogę to sobie wyobrazić, ponieważ ośrodki adopcyjne prowadzone są przez samorząd województwa – jest to zadanie z zakresu inicjacji rządowej. Dlatego wyraźnie należy powiedzieć, że jest to zadanie własne. Po drugie prosimy o wskazanie – o przesądzenie – że dotacje dla samorządów wojewódzkich zostaną zwiększone.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Pani przewodnicząca Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Możemy to realizować na dwa sposoby, pan Marek Wójcik doskonale o tym wie. Wie również, że na tę formę realizacji zadań zleconych do tej pory były i będę zabezpieczone pieniądze w budżecie państwa, bo nie jest to zadanie własne samorządu wojewódzkiego. Zatem każde zwiększone zadanie w tej kwestii – a 16 województw nie widzi tu specjalnych przeciwwskazań – będzie realizowane z pieniędzy rządowych, tak jak było do tej pory. Jest to możliwość przeprowadzania szkoleń, które niewiele się różnią od siebie w zakresie merytorycznym i fachowców, których zatrudniamy. Jednocześnie możemy prowadzić szkolenie dla osób, które starają się o adopcję, czyli o bycie rodzicami adopcyjnymi, oraz jednocześnie, wykorzystując tych samych fachowców, prowadzić szkolenia dla kandydatów na rodziców zastępczych. Zatem, nie są to osoby inne, które prowadzą szkolenia. Treść szkoleń może być tożsama, ale obejmie innych zainteresowanych, czyli pieczę i pracę z dziećmi.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy jest sprzeciw wobec propozycji trzech uzupełnień dotyczących szkoleń. Nie słyszę. Zatem uznaję, że po zmianie 14 wprowadzamy zmiany dotyczące szkoleń.

Zmiana 15. Czy do zmiany 15 są uwagi? Nie słyszę. Zatem przyjęta.

Zmiana 16. Czy do zmiany 16 są uwagi?

Legislator Urszula Sęk:

Jeszcze do 15.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Jeszcze do 15 pani mecenas?

Legislator Robert Durlik:

Mamy korektę językową. W przepisie mowa, że: „organizator rodzinnej pieczy zastępczej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata wydaje zaświadczenia kwali-

fikacyjne zawierające potwierdzenia”. Chcemy użyć liczby pojedynczej, czyli „wydaje zaświadczenie kwalifikacyjne zawierające potwierdzenie ukończenia tego szkolenia”.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Rozumiem, że jest akceptacja dla takiej korekty akceptacyjnej. Zatem zmiana 15 z korektą została przyjęta.

Zmiana 16. Czy są uwagi do zmiany 16? Nie słyszę, zatem zmiana 16 została przyjęta.

Zmiana 17. Bardzo proszę, pani poseł Domicela Kopaczewska.

Poseł Domicela Kopaczewska (PO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Pani przewodnicząca Kochan sygnalizowała już tę poprawkę. Chcę powiedzieć, że jest ona wynikiem bardzo dogłębnej i merytorycznej dyskusji na posiedzeniu podkomisji. Przede wszystkim wysłuchaniu opinii pana rzecznika praw dziecka i strony społecznej, którzy sygnalizowali problem. Mianowicie, jeśli mówimy o budowaniu poczuciu bezpieczeństwa dziecka i jego podmiotowości, to warto zastanowić się nad czasem, w jakim jego sytuacja prawna i rodzinna być uregulowania. W trakcie dyskusji powoływaliśmy się na rozwiązania przyjęte w innych krajach, by określić termin, gdy dziecko, które jest w rodzinnej pieczy zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej, będzie miało uregulowaną sytuację prawną, czyli kiedy sąd zdecyduje, że dziecko może powrócić do rodziny biologicznej, ewentualnie do adopcji. Dlatego proponujemy wpisanie terminu 18 miesięcy, czyli 1,5 roku. Jest to czas, gdy można będzie wystąpić z wnioskiem do sądu o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka. Mówiłam już, że sytuacja ta dotyczy rodzinnej pieczy zastępczej i placówek opiekuńczo-wychowawczych, dlatego proponuję by przyjąć tę poprawkę łącznie. Jedną w zmianie 17, dotyczącą art. 47, dodać ust. 7, w zmianie 42 art. 100 oraz art. 40a przepisów przejściowych, ponieważ proponujemy… przepraszam, art. 10a, ponieważ proponujemy zmiany wprowadzić z dniem wejście w życie ustawy. By nie tworzyć sytuacji trudnej dla tych dzieci, które w tej chwili są w pieczy zastępczej lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Drugi zapis przejściowy stwarza możliwość – jeśli będzie taka wola – by również korzystać z przepisu 18 miesięcy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy legislatorzy znają poprawkę? Jaka jest jej ocena?

Legislator Bogdan Cichy:

Nie zgłaszamy zastrzeżeń.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

A rząd? Pani minister?

Podsekretarz stanu w MPiPS Elżbieta Seredyn:

Popieramy poprawkę.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Czy do zmiany 17, która proponowana jest przez panią Domicelę Kopaczewską wraz ze zmianą są uwagi? Nie słyszę. Zatem przyjmujemy zmianę 17 wraz ze zmianą zaproponowaną przez panią Kopaczewską.

Zmiana 18. Rozumiem, że jest przyjęta.

Zmiana 18a. Czy są uwagi do zmiany 18a? Nie słyszę, zatem przyjęta.

Zmiana 19. Czy są uwagi do zmiany 19? Przyjęta.

Zmiana 20. Czy są uwagi do zmiany 20? Przyjęta.

Zmiana 21. Czy są uwagi do zmiany 21? Przyjęta.

Zmiana 22. Czy są uwagi do zmiany 22? Przyjęta.

Zmiana 23. Czy są uwagi do zmiany 23? Bardzo proszę, pan Marek Wójcik, ZPP.

Dyrektor Biura Związku Powiatów Polskich Marek Wójcik:

Moja uwaga związana jest z poprawką nr 20. Otóż, chodzi o to, że sankcjonujemy to, że małżonek będzie otrzymywał wynagrodzenie, może być zatrudniony przy pomocy sprawowania opieki nad dzieckiem w rodzinie zastępczej, a do tej pory nam się wyda-

wało, że – przepraszam, że użyję bardzo frywolnego sformułowania – „łaski nie robi". Mówimy o rodzinie zastępczej, dlatego jeśli jedna z osób, żona lub mąż, są zatrudnieni i sprawują opiekę nad dzieckiem, to otrzymują z tego tytułu wynagrodzenie. Wydawało nam się, że druga osoba – tak jak w rodzinie – nie musi dostawać dodatkowego wynagrodzenia. Sprawa ma nieco szerszy wymiar, bo w jaki sposób traktujemy rodziny zastępcze? Czy traktujemy je tak jak inne rodziny, czy jak rodziny szczególne, gdzie z tytułu tego, że pracują nad dziećmi oboje, to oboje muszą dostać wynagrodzenie?

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Proszę, pani przewodnicząca Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Przewidzieliśmy sposób, w którym rodzinny dom dziecka lub zawodowa rodzina zastępcza wychowując dzieci może do tej pory, a od 1 stycznia na jej wniosek obligatoryjnie będzie przydzielona jej osoba do pomocy jeśli obowiązki przekroczą możliwości jednej zatrudnionej z rodziców osób. Chcę powiedzieć, że w wielu miejscach w Polsce, z powodu braku wystarczającej ilości rodzin zastępczych, mamy sytuację, gdy stan dzieci w zawodowej rodzinie zastępczej jest wielokrotnie przekroczony. Bywają takie miejsca gdzie 8 lub 9 dzieci jest wychowywanych przez zastępczą rodzinę zawodową, w której tylko jedno z rodziców otrzymuje wynagrodzenie za pełnienie roli rodzica. Natomiast drugi rodzic, który pracuje zawodowo, i tak pomaga. Przewidzieliśmy, że można – a od 1 stycznia 2015 będzie trzeba – w takich sytuacjach zatrudnić w rodzinie zastępczej osobę do pomocy. Uważam, i jestem przekonana – tę dyskusję odbyliśmy już na posiedzeniu podkomisji – że jeśli dodatkową pracę dla dobra całej rodziny zastępczej będzie wykonywał ktoś, kto zna te dzieci, i będzie to robił ponad swoją pracę zawodową gdzie indziej, i wykona jeszcze dodatkowe zajęcia, i będzie miał za to płacone, to sytuacja materialna wielodzietnej rodziny zastępczej się poprawi. Nie ma niczego złego, by zamiast szukać osoby obcej dla dzieci i zatrudniać ją jako pomoc, pozwolić drugiemu z rodziców, który i tak pracuje zawodowo, pobierać za dodatkową pracę niewielkie wynagrodzenie – a przypomnę, że nie jest to praca najwyżej wynagradzana w Polsce.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Jeszcze raz pan Marek Wójcik, proszę.

Dyrektor Biura Związku Powiatów Polskich Marek Wójcik:

Pani przewodnicząca, przypominam, że w umowie na sprawowanie pieczy zastępczej stroną są małżonkowie. To, że jedno z nich pobiera wynagrodzenie, to fakt, ale umowa jest na… tzn. obejmuje oboje z nich. W umowie o sprawowaniu pieczy zastępczej – i mąż, i żona. To, że jedno z nich otrzymuje to wynagrodzenie, to fakt, ale w tym przypadku sankcjonujemy, że drugi małżonek… tzn. że będzie zawierana z nim druga umowa, czyli dodatkowa. Moim zdaniem, jest ona w pewnym konflikcie z pierwszą.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Pani przewodnicząca Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Rozumiem, że, według pana przedstawiciela ZPP, przeszkody natury administracyjnej, gdzie z jedną osobą…, bo podwójnie zawieramy z rodziną zastępczą umowę. Z jednej strony, jest to na prowadzenie wychowania i wykonywanie wszelkich zadań wynikających z ustawy i wtedy obydwoje rodzice są obarczani całą sprawą sfery wychowania itd. Z drugiej strony, z jedną z tych osób zawieramy umowę o pracę. Nie widzę żadnego powodu – jeśli się mylę, to proszę państwa o poprawę – by zawierać także z drugą osobą umowę na dodatkowe usługi. Jeśli tak, to bardzo proszę – jak rozumiem – przeciwny temu rozwiązaniu ZPP o podpowiedź, jak to rozwiązać. Istotą rzeczy i tej ustawy nie jest utrzymanie kostycznych przepisów administracyjnych, ale tworzenie rozwiązań, które zapewnią stabilność dzieciom w rodzinach zastępczych. Jeśli mama i tata, mając 2, 3 lub 7 dzieci, wykonują dodatkową pracę gdzie indziej niż w domu, to po to, by tej rodzinie działo się lepiej. Przypomnę, że rodzice zastępczy wykonują pracę płatną jako rodzice zastępczy. Jedno z nich – tak, a drugie – nie. Nie widzę w tym niczego zdroż-

nego, a przede wszystkim widzę dobro dzieci, że dodatkowe obowiązki wynikające z ilości dzieci, których mamy znacznie ponad stan w rodzinach zastępczych, wykonuje znana, lubiana i kochana osoba.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy jest sprzeciw wobec zamiaru przyjęcie zmiany 23? Nie słyszę. Zatem, przyjęta.

Zmiana 24. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 25. Jest to uchylenie w autopoprawce, a zatem przyjęta.

Zmiana 26. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 27. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 28. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 29. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 30. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 31. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 32. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 33. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 34. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 35. Jest to uchylenie w autopoprawce, a zatem przyjęta.

Zmiana 36. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 37. Czy są uwagi? Bardzo proszę, pani…

Prezes Zarządu Oddziału Warszawa-Mokotów-Wilanów Związku Nauczycielstwa Polskiego Urszula Woźniak:

Urszula Woźniak, Związek Nauczycielstwa Polskiego. Prosimy o rozważenie tego, że powiat może zapewnić wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną poprzez powoływanie centrum. Jednak w tej chwili w Polsce przyjmowane są uchwały, które w centrach służących do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych w zakresie wykonywanych zadań zatrudniają również pracowników socjalnych. Zapis – w myśl zapisu w art. 98 ust. 1 pkt 2-4 w aktualnej obowiązującej ustawie – nie obejmuje opiekunów dziecięcych i pracowników socjalnych. Natomiast państwo proponujecie, by opiekunowie dziecięcy mogli być zatrudniani w centrum, a by pracownicy socjalni pozostali w zatrudnieniu w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W związku z tym, naszym zdaniem, uchwały przyjmowane przez, np. miasto stołeczne Warszawa, są niezgodne ani z obowiązującą, ani z proponowaną ustawą.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Pan dyrektor Podgórski, bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Polityki Rodzinnej w MPiPS Olgierd Podgórski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Poprawka dotyczy zmiany formuły organizowania centrum, ale nie ma żadnego wpływu na niezgodną z prawem praktykę niektórych samorządów. Wydaje się, że w tych sytuacjach powinniśmy uruchomić odpowiednie procedury, by takie sytuacje, jak wskazane przez panią, nie powtarzały się. Natomiast sama poprawka nie ma z tą sytuacją żadnego związku.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Jest sprzeciw wobec zamiaru przyjęcia zmiany 37? Nie słyszę. Zatem, przyjęta.

Zmiana 38. Czy są uwagi do zmiany 38? Bardzo proszę, pani…

Założycielka Komitetu Pomocy „Przyjaciele Piszkowic" Henryka Szczepanowska:

Henryka Szczepanowska, komitet organizacyjny Piszkowice. Mam wątpliwość i proszę ją rozwiać. W wyniku proponowanej zmiany, do liczby dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej itd., nie wlicza się dzieci umieszczonych w tej placówce, ale przebywających w ... – i tu są wyliczone, od 1 do 11 punktu, różne formy przebywania dzieci.

Dalej, w 3b: „W przypadku powrotu dziecka, o którym mowa w ust. 3a, do placówki opiekuńczo-wychowawczej, w tym powrotu krótkotrwałego, dyrektor tej placówki jest obowiązany zapewnić taką organizację placówki opiekuńczo-wychowawczej, aby w tym samym czasie w placówce tej nie przebywało łącznie więcej niż 14 dzieci oraz osób, które

osiągnęły pełnoletniość". Jest to raczej sprzeczne, tzn. pierwszy zapis z drugim. Dzieci tak naprawdę w momencie krótkotrwałego pobytu lub długotrwałego pobytu w którejś z form po prostu nie mają gdzie wrócić. Miejsca nie są blokowane.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Pan dyrektor Podgórski, bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Polityki Rodzinnej w MPiPS Olgierd Podgórski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, ten przepis dotyczy szeroko dziś komentowanej sytuacji polegającej na tym, że w placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczone jest dziecko, które faktycznie przebywa w innych instytucjach wymienionych w katalogach. Często ten pobyt jest długotrwały, np. gdy dziecko przebywa roku lub dwa w zakładzie poprawczym. Sytuacja wygląda tak, że dziecko cały czas jest na stanie placówki opiekuńczo-wychowawczej i cały czas ponoszone są wydatki na zapewnienie miejsca, które fizycznie stoi puste. Ta poprawka umożliwia, daje możliwość – nie jest to obowiązek – by na to miejsce, które fizycznie jest zwolnione, dyrektor może przyjąć inne dziecko. Skoro wiem, że dziecko 2 lata będzie w zakładzie poprawczym, więc mogę na ten okres umieścić inne dziecko na to miejsce. Natomiast w momencie, gdy dziecko, które będzie umieszczone w zakładzie poprawczym, wraca do placówki opiekuńczo-wychowawczej, muszę tak zorganizować placówkę, by w niej nie przebywało więcej niż 30 dzieci – odpowiednio jeżeli jest to placówka, która przed wejściem w życie mówiła o takiej liczbie. Lub jeżeli jest to nowa placówka, to nie może być to więcej niż 14 dzieci.

Dla przykładu: jeżeli mam dziecko w wieku 17 lat, i wiem, że na 2 lata mam wolne miejsce, to mogę na rok przyjąć to dziecko. Zwracam uwagę, że jest to tylko i wyłącznie możliwość, a nie obowiązek.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Pani przewodnicząca Magdalena Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Także chcę przypomnieć interwencję w trakcie prac nad ustawą-matką w 2011 r., ten problem był zgłaszany przez placówki opiekuńczo-wychowawcze, w których przebywały dzieci w innych niż ich placówki. Placówki te skreślały dzieci ze swojej ewidencji. Później, dziecko wychodzące, np. z ośrodka młodzieżowego, nie miało gdzie wrócić. Ten problem zgłaszał nam również rzecznik praw dziecka. Jest to odpowiedź na to. Jeśli wiem, że dziecko przebywa długotrwale w innym niż mój ośrodek, nie biorę za nie pieniędzy, bo jest opłacane przed podatników w innym niż mój ośrodku, tam ktoś się nim opiekuje. Z drugiej strony, z ewidencji tego dziecka, nie gubię go, ono musi mieć gdzie wrócić.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Jeszcze pani, proszę bardzo. Pani ze ZNP.

Prezes Zarządu Oddziału Warszawa-Mokotów-Wilanów Związku Nauczycielstwa Polskiego Urszula Woźniak:

Chcę tylko zwrócić uwagę, że, owszem, zgadzamy się z tym, że te miejsca nie powinny być blokowane, bo ich brakuje, jednak nasze wątpliwości budzi zapis 3b. Po pierwsze, że jeśli sąd postanawia o zastosowaniu środków resocjalizacyjnych wobec wychowanka, to postanowienie nigdy nie mówi na jaki okres czasu – to, po pierwsze. Postanowienie mówi o zastosowaniu środków wychowawczych lub resocjalizacyjnych. Po drugie, powroty krótkotrwałe mogą obejmować również ferie zimowe, które w różnych województwach są w różnym czasie. Dzieci są umieszczane w MOS-ach, MOW-ach, zakładach poprawczych lub schroniskach dla nieletnich, z reguły w innych województwach. Wówczas wyobraźmy sobie – dziecko ma wrócić na ferie zimowe do swojej macierzystej placówki, a tam jest pełna obsada dzieci. Jak dyrektor ma zapewnić organizację, by to dziecko mogło wrócić? Nie jesteśmy za tym, by te miejsca były blokowane, bo rozumiemy, że taka jest potrzeba…

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Jasne, nie ma potrzeby, by to powtarzać. Intencja była już wyrażona.

Bardzo poroszę, pani przewodnicząca Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Po prostu, intencją ustawodawcy jest zapewnienie miejsca, do którego dziecko może wrócić. Dobro dziecka jest ważniejsze niż dobro organizacji dyrektora. Nikt nie zakwestionuje jeśli stan placówki przekroczy jedno dziecko przez dwa tygodnie, i że właśnie w takiej sytuacji jest poza lub wróciło z innej placówki. Proszę państwa, mamy do wyboru dwie rzeczy – poproszę o pomoc pana dyrektora Podgórskiego i panią minister w tej kwestii – co jest lepsze: podwójne opłacanie miejsc i pobytu dzieci, z których jedno przebywa w dwóch placówkach jednocześnie, a inne dziecko czeka na przydział do placówki lub rodziny zastępczej i jest w niebycie? Czy nie lepsze jest rozwiązanie, które zmusza do – przepraszam – do nadwyrężania swoich własnych pomysłów i dołożenia starań, by zapewnić dzieciom właściwą opiekę? Dziecko, które wyszło z placówki opiekuńczo-wychowawczej do młodzieżowego ośrodka wychowawczego, nie może z niego wyjść i nie mieć gdzie wrócić.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Bardzo proszę, pan dyrektor Podgórski.

Zastępca dyrektora Departamentu Polityki Rodzinnej w MPiPS Olgierd Podgórski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chcę powiedzieć o tym, o czym mówiła pani przewodnicząca. Dziś mamy taką sytuację, że miejsca są podwójnie opłacane. Albo próbujemy zmienić coś w tym zakresie, albo godzimy się ze stanem bieżącym.

Druga kwestia odnosi się do przytoczonego przykładu. Wykorzystam przykład, gdy dziecko przebywa w młodzieżowym ośrodku wychowawczym i wraca tylko i wyłącznie na ferie, np. zimowe. Teraz mamy dwójkę dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej, które są w różnych młodzieżowych placówkach wychowawczych, na terenie różnych województw. Dla przykładu, jedno z ich ma ferie w pierwszej połowie lutego, a drugie ma w drugiej połowie lutego. Zatem, jedno z nich będzie przez kawałek lutego, a następne przez kolejną część lutego. Mogę trzymać dla nich jedno zapewnione miejsce, by miały gdzie wrócić. Natomiast drugie miejsce mogę wykorzystać na przyjęcie innego dziecka. Zwracam uwagę na „mogę wykorzystać”, nie muszę. Jeżeli uznam, że nie daję mi to gwarancji wypełnienia normy z ustępu 3b, czyli, że nie będę mógł zagwarantować, że nie będzie więcej niż 14 lub 30 dzieci, to nie przyjmę tego dziecka. Jest to kwestia decyzji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję.

Proszę pana, powolutku. To ja prowadzę posiedzenie Komisji. Szanowni państwo, troszeczkę…

Pan przewodniczący Stanisław Szwed.

Poseł Stanisław Szwed (PiS):

Panie dyrektorze, rzeczą oczywistą jest, że art. 3b skutecznie blokuje realizację wcześniejszego artykułu. Żaden z urzędników, który ma „w głowie” art. 3b, nie zaryzykuje. Mówienie, że można sobie dowolnie przedłużać i z tego korzystać jest niepoważne, bo przecież żaden urzędnik nie zaryzykuje. Nie mówmy o rzeczach absurdalnych. Pierwszy artykuł jest dobry, bo faktycznie powoduje on, że miejsca, które są wolne, uwalniają się. Drugi artykuł, niestety, nie jest dobrym rozwiązaniem. Nie wiem czy jest możliwość innego zapisu, ale to skutecznie blokuje ruch dotyczący artykułu pierwszego. Będzie to tak funkcjonowało, że nikt nie zaryzykuje, że będzie się zastanawiał, że może za dwa tygodnie, będzie musiał przyjąć ponownie wychowanka i co wtedy zrobi. To jest problem. Myślę, że może jest jeszcze próba znalezienia innego zapisu.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Pan Marek Wójcik, bardzo proszę.

Dyrektor Biura Związku Powiatów Polskich Marek Wójcik:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, muszę wyjaśnić, że nie możemy nikogo skreślić z placówki. Chcę to wyraźnie podkreślić. Jeżeli dziecko trafi do którejś z placówek

wymienionych w podpunktach od 1 do 11, to nie znaczy, że mam wolne miejsce. Muszę trzymać dla niego miejsce. Dziecko zawsze ma gdzie wrócić – to moja pierwsza uwaga.

Po drugie, zgadzam się z moimi przedmówcami, którzy twierdzili, że w praktyce nie jest możliwe zastosowanie następujących sytuacji: dziecko wraca z ośrodka wychowawczego, gdzie było na nie wiadomo jaki okres – bo prawdą jest, że trudno to określić – i nagle, natychmiast mogę zwolnić miejsce zajęte przez inne dziecko. W praktyce jest to niemożliwe. Jeżeli jest to duże miasto, które być może ma jeszcze inne placówki, to można wykonać jakieś przedsięwzięcia. Jednak w mniejszych jednostkach absolutnie jest to niemożliwe, ponieważ mamy, np. jeden dom dziecka – lub jedną placówkę – i nic więcej.

W związku z tym, zgadzam się, że 3a z 3b się kłóci i jest nie do pogodzenia. Pytanie jest, co będzie lepsze dla odbiorców, czyli dla dzieci? Jest jeszcze jedno pytanie – chociaż akurat nikt z państwa nie zgłaszał zastrzeżeń – że nie powinno być tzw. pustostanów. W jaki sposób należy to zabezpieczyć?

Dla mnie elastyczność w punkcie 3b dawałaby szansę na rozwiązanie tego problemu. Jeśli wiem, że moje dziecko trafia do mojej placówki, to mam następną chętną osobę i jest u mnie w podmiocie, a wraca ktoś komu należy się miejsce, to mam ich nie 14 a 15. Jeżeli będę mógł mieć 15 dzieci, a organ nadzoru nie będzie miał do mnie pretensji, to będzie „wilk syty i owca cała". W dzisiejszym zapisie nie mogę mieć więcej osób niż 14. Koniec i kropka. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Proszę pani przewodnicząca Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Tak. Jest to rzeczywiście dobry kierunek. Pozwoli on nie łamać przepisów, ale także ograniczy ilość 14 osób lub 30 osób, do powiedzmy 10 %. Zatem, najwięcej 16 lub 33 – taki stan osobowy będzie możliwy. Myślę, że to w drugim czytaniu możemy zgłosić jako formę poprawki i uzupełnienie tego artykułu. Elastyczność tego przepisu 3b. Bardzo dziękujemy za tę podpowiedź i bardzo proszę pana dyrektora o pomoc przy sporządzeniu takiego przepisu, który nam to umożliwi.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Jest zapewnienie i deklaracja o zgłoszeniu tego w drugim czytaniu.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Tak. Zgłosimy tę poprawkę w drugim czytaniu.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Będzie poprawka korygująca, która będzie zgodna z intencjami, które były wyrażone.

Czy do zmiany 38 są inne uwagi? Czy możemy przyjąć zmianę 38 z zastrzeżeniem, że w drugim czytaniu będzie korekta? Rozumiem, że przyjmujemy.

Zmiana 39. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 40. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 41. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 42. Pani poseł Kopaczewska wcześniej już zgłaszała poprawkę korygującą tę zmianę. Czy do zmiany 42 z wcześniej prezentowaną poprawką przez panią poseł Kopaczewską są uwagi? Nie słyszę. Zatem zmiana 42 została przyjęta z poprawką.

Zmiana 43. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 44. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 44a. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 45. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 46. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 47. Bardzo proszę, pan dyrektor Podgórski.

Zastępca dyrektora Departamentu Polityki Rodzinnej w MPiPS Olgierd Podgórski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Jest to uwaga do zmian 47 i 48. Nie są one kompatybilne. Proponuję uchylenie zmiany 47, a w zmianie 48 w art. 138 ust. 1 wprowadzić

do wyliczenia brzmienie: „Oceny sytuacji dziecka organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje na posiedzeniu z udziałem:”. Jest to wyłącznie kwestia redakcji.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Zmianę 46 przyjęliśmy.

Rozumiem, że jest to propozycja uchylenia zmiany 47 i nadania nowego brzmienia zmianie 48, tak? Czy legislatorzy znają tę propozycję?

Legislator Bogdan Cichy:

Nie zgłaszamy uwag.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy do takiej propozycji rozstrzygnięcia zmian 46 i 47 są uwagi? Nie słyszę. Zatem uznaję, że poprawka formalnie została przyjęta przez panią poseł Magdalenę Kochan. Zmiana 47 wykreślona, a zmian 48 jest w nowym brzmieniu.

Zmiana 49. Skreślona. Rozumiem, że nie ma zastrzeżeń. Zatem przyjęta.

Zmiana 50. Czy są uwagi do zmiany 50? Przyjęta.

Zmiana 51. Skreślona. Rozumiem, że nie ma zastrzeżeń.

Zmiana 52. Czy są uwagi do zmiany 52? Przyjęta.

Zmiana 53. Skreślona. Rozumiem, że to akceptujemy i zatwierdzamy.

Zmiana 54. Czy są uwagi do zmiany 54? Przyjęta.

Zmiana 55. Czy są uwagi do zmiany 55? Przyjęta.

Zmiana 56. Czy są uwagi do zmiany 56? Przyjęta.

Zmiana 57. Czy są uwagi do zmiany 57? Przyjęta.

Zmiana 58. Czy są uwagi do zmiany 58? Przyjęta.

Zmiana 59. Czy są uwagi do zmiany 59? Bardzo proszę.

Dyrektor Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego w Toruniu Anna Sobiesiak:

Anna Sobiesiak, Kujawsko-Pomorski Ośrodek Adopcyjny. Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, w trakcie prac podkomisji… Przepraszam, mam uwagę do zmiany 61. Bardzo przepraszam.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dobrze, oczywiście.

Czy do zmiany 59 są inne uwagi? Przyjęta.

Zmiana 60. Czy są uwagi do zmiany 60? Przyjęta.

Zmiana 61. Bardzo proszę.

Dyrektor Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego w Toruniu Anna Sobiesiak:

Pani przewodniczący, szanowna Komisjo, w trakcie prac podkomisji w ust. 5 tego artykułu był zapis „w oparciu o opinię”. Natomiast w tej chwili mamy „na podstawie opinii”. Proponuję powrót do poprzedniego zapisu „w oparciu o opinię”, który był procedowany w podkomisji lub „po zasięgnięciu opinii”. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Biuro Legislacyjne, bardzo proszę pan mecenas.

Legislator Bogdan Cichy:

Jest to korekta językowa. Bardzo prosimy, by przyjąć sformułowanie „na podstawie opinii”. Nie używa się określenia „w oparciu o”.

Legislator Urszula Sęk:

Jest to sformułowanie potoczne.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Rozumiem, że jest to stosowana praktyka legislacyjna. Tak?

Legislator Urszula Sęk:

Tak. Oznacza to samo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Zatem trzeba to zrobić?

Legislator Bogdan Cichy:

Tak

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Czy to wymaga formalnej poprawki?

Legislator Bogdan Cichy:

Nie.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Jest to korekta redakcyjna. Zatem rozumiem, że zmiana 61…

Legislator Urszula Sęk:

To jest w projekcie ustawy.

Poseł Anna Bańkowska (SLD):

Chcemy, żeby zostało tak, jak jest w projekcie.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Rozumiem, czyli zostawiamy to. Przepraszam. Zmianę pozostawiamy w brzmieniu proponowanym w sprawozdaniu.

Czy do zmiany 61 są inne uwagi? Nie słyszę. Zatem zmiana 61 przyjęta.

Zmiana 62. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 63. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 64. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 65. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 66. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 67. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 68. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 69. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 70 z wcześniej zgaszoną poprawką przez panią Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Poprawka dotyczy zakresu kontroli.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Zmiana była już prezentowana. Zatem, czy są uwagi do zmiany 70 z wcześniej prezentowaną uwagą pani poseł Kochan? Nie słyszę, zatem przyjęta.

Zmiana 71. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 72. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 73. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 74. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 75. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 76. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 77. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 78. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 79. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 80. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 81. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 82. Czy są uwagi? Bardzo proszę, pan dyrektor Podgórski.

Zastępca dyrektora Departamentu Polityki Rodzinnej w MPiPS Olgierd Podgórski:

Panie przewodniczący, podczas posiedzeń podkomisji poruszono kwestię ponoszenia przez osobę już pełnoletnią, która dotychczas przybywa w rodzinie zastępczej, opłat za pobyt w tej rodzinie. Podkomisja kierunkowo przyjęła propozycję zmiany, by ta osoba nie ponosiła tej opłaty. Chcę złożyć propozycję poprawki. Sprowadzało by się to do uchylenia ust. 4 w art. 82, po literze b dodanie litry c w brzmieniu: „ust. 5 otrzymuje brzmienie: Osoby dysponujące dochodem dziecka, w przypadkach, o których mowa w ust. 3, odpowiadają za ponoszenie opłaty solidarnie z rodzicami.” Oraz dodanie przepisu przejściowego, który dotyczyłby zmiany decyzji w tym zakresie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Czy Biuro Legislacyjne zna tę propozycję?

Legislator Bogdan Cichy:

Nie zgłaszamy zastrzeżeń.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Przejmuję tę poprawkę.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Pani chce zabrać głos. Bardzo proszę.

Radca prawny ze Stowarzyszenia Interwencji Prawnej Agnieszka Kwaśniewska:

Agnieszka Kwaśniewska, radca prawny ze Stowarzyszenia Interwencji Prawnej. Mamy wątpliwość, czy osoby zarządzające majątkiem dziecka, jeżeli jest to ta sama rodzina zastępcza, czy też ma ponosić takie koszty?

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Jeszcze pan Marek Wójcik ze ZPP, proszę.

Dyrektor Biura Związku Powiatów Polskich Marek Wójcik:

Drodzy państwo, oczywiście, jesteśmy przeciw wykreśleniu tego zapisu. Tym bardziej, że propozycja, by solidarnie ponosić koszty… uznając, że osoba pełnoletnia ma ponosić koszty jest zapisem nieostrym. Będzie konfliktowało to rodzinę zastępczą z jej członkiem. Ile w takim razie i jakiego rodzaju środków mogę oczekiwać od dziecka, które pracuje i osiąga dochody? W jakiej wysokości będzie to akceptowalna kwota przez dwie strony?

Natomiast absolutnie popieramy ideę obciążania takiej osoby kosztami pobytu w rodzinie zastępczej. Wydaje się to być całkowicie oczywiste. Dlatego, z naszej strony, prośba o to, by państwo nie przyjmowali poprawki zgłaszanej przez pana dyrektora.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Pani przewodnicząca.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Dziękuję. Może wyjaśnię o co chodzi, bo jest wiele nieporozumień. W niewielu, ale jednak w jakiejś ilości przypadków dzieci przebywające w pieczy zastępczej otrzymują rentę po jednym lub po obojgu zmarłych rodzicach. Jeśli tę rentę otrzymują, to dziś stan prawny jest taki, że rodzice zastępczy otrzymują ze starostwa 1 tys. zł – nie będę już inaczej tego komplikować – które są przeznaczone na częściowe pokrycie kosztów pobytu dziecka w tej rodzinie. Dziecko otrzymuje rentę po jednym z rodziców w wysokości 400 zł. Wówczas zastępczy rodzice dziecka otrzymują 1 tys. zł, a dziecko – swoje 400 zł, po czym swoimi 400 zł dzieli się z powiatem, odprowadzając połowę renty do powiatu. Dzieci, które mają swoje dochody, jest naprawdę niewiele. Państwo wiecie, że ponad 90 % dzieci przebywających w pieczy zastępczej, to sieroty społeczne, a nie sieroty zwyczajne. Jednak często jedno z rodziców umarło i pozostawia rentę temu dziecku. Gdy dziecko osiągnie pełnoletniość, to wypłacają mu już na jego konto rentę po rodzicach. Wówczas z tą rentą idzie do PCPR i odprowadza połowę. Nie wiem, czy jest 10 %, czy 5 % takich dzieci. Wydaje mi się nadmiernym fiskalizmem obciążanie tych dzieci kosztami tego, z czego nie wywiązali się ich rodzice.

W związku z powyższym, po długiej dyskusji i również przy sprzeciwie ZPP, nie wiem czy na tę okoliczność uzbieralibyśmy 100 tys. w całej Polsce zwrotu kosztów z tych rent dzieci pozbawionych pieczy swoich rodziców.

Naszą intencją było takie zapewnienie, żeby nie dzielić tego. Niech ten dochód będzie dla dziecka lub dla rodziny, w której przebywa to dziecko.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Czy do zmiany 82 z poprawką zgłoszoną przez panią poseł Kochan jest sprzeciw? Nie słyszę, zatem zmiana 82 została przyjęta.

Zmiana 83. Bardzo proszę, pan dyrektor Podgórski.

Zastępca dyrektora Departamentu Polityki Rodzinnej w MPiPS Olgierd Podgórski:

Propozycja zmiany redakcyjnej, by w dodawanym ustępie 1a po słowach „regionalnej placówce" dodać słowa „opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym". Dzisiejsza propozycja zapisu nie uwzględnia wszystkich form instytucjonalnej pieczy zastępczej i należy przeprowadzić tę redakcyjną korektę.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Biuro Legislacyjne zna tę poprawkę?

Biuro Legislacyjne nie zgłasza uwag, ale nie był włączony mikrofon.

Legislator Bogdan Cichy:

Nie zgłaszamy uwag.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję, panie mecenasie. Pani poseł Kochan przejmuje tę poprawkę.

Czy do zmiany 83, z korektą zaproponowaną przez pana dyrektora Podgórskiego, a zgłoszoną przez panią poseł Kochan, są uwagi? Nie słyszę, zatem zmiana 83 została przyjęta.

Zmiana 84. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 85. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 86. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 87. Bardzo proszę, pan dyrektor Podgórski.

Zastępca dyrektora Departamentu Polityki Rodzinnej w MPiPS Olgierd Podgórski:

Panie przewodniczący, tu również jest podobna sytuacja. Podkomisja debatowała nt. kompetencji wojewody odnośnie do możliwości wymierzania kary dla podmiotów, które prowadzą różnego rodzaju formy pieczy zastępczej lub placówki wsparcia dziennego bez stosownych zezwoleń lub zlecenia. Proponujemy, by w art. 198 dodać taką kompetencję dla wojewody, że może wymierzyć karę podmiotowi, który prowadzi instytucje bez wymaganego zezwolenia lub zlecenia. Oczywiście, kara będzie wymierzana po przeprowadzeniu postępowania kontrolnego. Proponowana kara wynosi 10 tys. zł. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Biuro Legislacyjne zna tę propozycję?

Legislator Bogdan Cichy:

Znamy i nie zgłaszamy zastrzeżeń.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

A jednak.

Bardzo proszę, pani mecenas.

Legislator Urszula Sęk:

Są jednak wątpliwości. W pierwotnym przepisie było zapisane: „że kto bez zezwolenia prowadzi placówkę". Następnie państwo odwołaliście się do „w przypadku prowadzenia bez zezwolenia więcej niż jednej placówki". Teraz jest sformułowanie „kto wykonuje zadania placówki" następnie „w przypadku prowadzenia przez jeden podmiot więcej niż jednej jednostki". Ewentualnie mamy jeszcze do rozważenia, czy nie zapisać tego inaczej do drugiego czytania, czyli do poprawki.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Pani mecenas, proponuję, by wobec tych wątpliwości nie wprowadzać *ad hoc* zmian do zmiany 87.

Legislator Urszula Sęk:

Wydaje nam się, że odesłanie powinno być w 4 ustępie.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Wszystko jasne. Do drugiego czytania należy to dodatkowo przeanalizować – to jest moja propozycja. Należy ostatecznie rozstrzygnąć wszystkie wątpliwości, przy współpracy z Biurem Legislacyjnym. Należy rozstrzygnąć, czy zmiana ma być, a jeśli tak, to jaka?

Czy są jeszcze uwagi do zmiany 87? Nie słyszę, zatem przyjmujemy zmianę wraz z rekomendacją, by ją przeanalizować przed drugim czytaniem.

Zmiana 88. Czy są uwagi? Nie słyszę, zatem przyjęta.

Zmiana 89. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 90. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 91. Bardzo proszę, pani.

Proszę włączyć mikrofon.

Założycielka Komitetu Pomocy „Przyjaciele Piszkowic" Henryka Szczepanowska:

Przepraszam bardzo. Komitet Piszkowice, Henryka Szczepanowska. Dokładnie tak jak w poprzednio zgłoszonej przeze mnie poprawce w art. 230… tzn. 95 – przepraszam – mamy omówioną sytuację dzieci w ośrodkach specjalistycznych. Dokładnie powtarza się ta sama sytuacja, dlatego bardzo proszę…

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Proponuję, by również przed drugim czytaniem – tak jak we wcześniejszej poprawce – wprowadzić formułę elastyczności przed drugim czytaniem, która uwzględnia powrót dziecka i przekraczanie minimalnych i maksymalnych norm.

Założycielka Komitetu Pomocy „Przyjaciele Piszkowic" Henryka Szczepanowska:

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Rozumiem, że pani minister i pani przewodnicząca Kochan to przyjmują oraz, że jest powszechna akceptacja?

Czy są inne uwagi do zmiany 91? Nie słyszę, zatem przyjmujemy zmianę 91 z rekomendacją, by przed drugim czytaniem – analogicznie, jak we wcześniejszym uregulowaniu – uwzględnić elastyczny mechanizm przy powrocie dziecka do placówki.

Zmiana 92. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 93. Czy są uwagi? Przyjęta.

Zmiana 94. Czy są uwagi? Przyjęta.

W ten sposób, cały art. 1 został przyjęty.

Art. 2. Czy do art. 2, łącznie wprowadzającego zmiany do kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, są uwagi? Art. 2 został przyjęty.

Art. 3 został uchylony. Rozumiem, że to akceptujemy.

Art. 4. Czy są uwagi do art. 4? Przyjęty.

Art. 5. Czy są uwagi do art. 5? Przyjęty.

Art. 5a. Czy są uwagi do art. 5a? Przyjęty.

Art. 6. Czy są uwagi do art. 6? Bardzo proszę, pan Marek Wójcik.

Dyrektor Biura Związku Powiatów Polskich Marek Wójcik:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chcę zwrócić uwagę na zapis dotyczący ustalania właściwego powiatu do wnoszenia opłaty za pobyt dziecka w zakładzie opiekuńczo-leczniczym lub ZPO. Przy okazji chcę powiedzieć, że dowiedzieliśmy się o tej propozycji dopiero podczas prac podkomisji, dlatego wcześniej nie mogliśmy się wypowiedzieć w tej sprawie.

Jest propozycja, by właściwym do ustalenia o wniesieniu opłaty był powiat, w którym dziecko się urodziło. Różnicuje to powiaty w zależności od tego, czy na jego terenie występuje szpital, i do tego szpital, który prowadzi oddział położniczy. Różnicuje miasta na prawach powiatu i powiaty. W związku z tym, mam propozycję, by ust. 3 pkt. 3 brzmiał następująco: „opłatę, o której mowa w ust. 2 zdanie 2, w przypadku dziecka pozbawionego opieki i wychowania rodziców, umieszczonego w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub zakładzie rehabilitacji leczniczej przez sąd, ponosi powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania. Jeśli nie można ustalić właściwego powiatu ze względu na miejsce zamieszkania, właściwy do ponoszenia opłaty jest powiat miejsca urodzenia".

Istotne w tym wszystkim jest to, że gdyby ten przepis dotyczył tylko i wyłącznie dzieci pozbawionych opieki zaraz po urodzeniu, to byłby on zrozumiały. Jednak ten przepis

jest szerszy. Wyraźnie mówi się o dziecku, które jest pozbawione opieki, a nie o dziecku, które było pozostawione w szpitalu.

Dlatego moja prośba do państwa o akceptację dla tej propozycji. Można sobie wyobrazić, że dziecko, które urodziło się w Białymstoku, po 5,6,7 latach „ląduje" w Krakowie i za pobyt tego dziecka płaci Białystok. A przecież miejsce jego zamieszkania jest w Krakowie.

Dlatego proszę o korektę w tym miejscu. Państwo ustalacie dwa tryby, tzn. gdyby był problem z ustaleniem miejsca urodzenia, jednak wydaje się to dość hipotetyczne.

Moja prośba o korektę, tym bardziej, że dzięki temu unikniemy różnicowania samorządów powiatowych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję.

Jeszcze pani, bardzo proszę.

Założycielka Komitetu Pomocy „Przyjaciele Piszkowic" Henryka Szczepanowska:

Henryka Szczepanowska, Komitet Piszkowice. Czy mogę się odnieść do wypowiedzi pana przewodniczącego? Otóż, bardzo długo pracowaliśmy nad porozumieniem w tej sprawie. Jest to bardzo istotna korekta dotychczasowych ustaleń w tym zapisie, który został opracowany na wielokrotnych spotkaniach. Niezwykle nam zależy, by rzeczywiście odnieść miejsce urodzenia dziecka do ponoszenia kosztów przez powiaty. To niezwykle ważna rzecz, ponieważ na przykładzie zakładu lecznico-opiekuńczego w Piszkowicach, gdzie przebywa 48 dzieci z całej Polski, ich pierwsze miejsce pobytu, to właśnie Piszkowice. Zatem, powiat kłodzki nie może ponieść kosztów pobytu wszystkich dzieci z całej Polski, które akurat przebywają w Piszkowicach. Jest to, po pierwsze, niesprawiedliwe, a po drugie, chyba nie powinno tak być.

Uważam, że akurat tu jest odpowiednie sformułowanie przypisania ponoszenia kosztów do miejsca urodzenia dziecka. Dzieci mniej więcej równo się rodzą w całej Polsce. Natomiast dzieci, które w tej chwili przebywają w Piszkowicach, są przypisane do ostatniego miejsca pobytu, czyli powiatu kłodzkiego.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję.

Pani przewodnicząca Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Jeszcze jedna uwaga dotycząca kosztów pobytu dziecka w zakładzie opiekuńczo-leczniczym lub zakładach tego typu. Otóż, ich pobyt jest podwójnie finansowany. Po pierwsze, jest kontraktowany z NFZ – osobo-dzień pobytu dziecka w takiej placówce oraz wszystkie procedury medyczne, które również są finansowane z NFZ po kontrakcie. Po drugie, finansowana jest część socjalna, która jest – przypomnę, pomimo, że pani przewodnicząca Bańkowska nie lubi tego słowa – „tańsza" w zakładzie opieki leczniczej niż w placówce opiekuńczo-terapeutycznej.

W placówce opiekuńczo-terapeutycznej, która jest w Gdańsku, lub dwóch placówkach, które powstały na Śląsku, koszt pobytu dziecka wynosi ok. 8 tys. zł miesięcznie. Zakład opieki leczniczej to 1680 zł.

Zatem, przypisanie dziecka do powiatu, w którym się urodziło, wydaje się najbardziej rozsądnym rozwiązaniem. Tym bardziej, że dzieci przebywających w tego typu placówkach w całej Polsce, pozbawionych pieczy swoich biologicznych rodziców, jest niespełna 200. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję.

Pani przewodnicząca Bańkowska.

Poseł Anna Bańkowska (SLD):

Dziękuję bardzo. Lubię jak pani poseł przypomina, ale niekoniecznie mnie osobiście, ale ogólnie to pewnie, że tak co chwilę można.

Mam konkretne pytanie. W tej chwili bardzo dużo dzieci w Polsce rodzi się m.in. w Wielkiej Brytanii, później będą wracać… Zaczekajcie.

Różne sytuacje mogą się zdarzyć, jeśli chodzi o umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej. Jeśli punktem odniesienia będzie miejsce urodzenia, to, powiem szczerze, że będziemy mieć kłopot.

Państwo znacie się na tej ustawie lepiej niż ja – w tym momencie – więc proszę o wyjaśnienie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Pani przewodnicząca Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Zapisy tego artykułu dotyczą wyłącznie dzieci, które przebywają w zakładach opieki leczniczej lub rehabilitacyjno-terapeutycznych, czyli w miejscach, których do tej pory nie wymieniono jako miejsca, gdzie może trafić dziecko do zastępczej pieczy instytucjonalnej. Są to te przypadki, o których często i głośno bywało, gdy werdykty sądów kierujące dzieci do tej placówki nie pozwalały staroście odpowiedniego powiatu finansować w części socjalnej pobytu dziecka.

Nie jest to kwestia opłacania i opłat za pobyt dziecka w specjalistycznej rodzinie zastępczej. To już mamy od dawna uregulowane.

Poseł Anna Bańkowska (SLD):

Nie chodzi o to, że nie robimy ustawy na rok. Zatem, antycypując sytuację, wszystko może się zdarzyć, i to za jakiś czas. Może być dokładnie to samo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Pan dyrektor Podgórski, proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Polityki Rodzinnej w MPiPS Olgierd Podgórski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, ustęp również mówi o sytuacji, o której powiedziała pani przewodnicząca. Zatem, nie można ustalić powiatu właściwego ze względu na miejsce urodzenia, bo np. dziecko urodziło się za granicą. Wówczas właściwym powiatem jest ten… tzn. sąd orzekł o umieszczeniu w zakładzie opiekuńczo-leczniczym lub w innych sytuacjach.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Rozumiem, że jest wola utrzymania tego zapisu.

Jeszcze raz pan Marek Wójcik, proszę.

Dyrektor Biura Związku Powiatów Polskich Marek Wójcik:

Krótko. Odniosę się do przykładu powiatu kłodzkiego. Drodzy państwo, sprawa, moim zdaniem, wymaga – co najmniej – zbadania. Miejsce zamieszkania dziecka, jest tam gdzie jest miejsce zamieszkana rodziców. Dlatego nie rozumiem, dlaczego państwo to rozdzielacie. Jeżeli jest ponad 40 dzieci w Polsce, to one gdzieś mieszkały w Polsce, czyli tam, gdzie mieszkali ich rodzice. Nie można rozdzielać miejsce zamieszkania dziecka od miejsca zamieszkania rodziców. To rodzice – po urodzeniu dziecka – deklarują, gdzie dziecko mieszka, a nie odwrotnie.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Pan dyrektor Podgórski to wyjaśni.

Zastępca dyrektora Departamentu Polityki Rodzinnej w MPiPS Olgierd Podgórski:

Odnośnie do zakładu w Piszkowicach, to sytuacja wygląda tak, że rodzice są pozbawieni władzy rodzicielskiej. Są opiekunowi prawni i wówczas miejsce zamieszkania tego dziecka jest tam, gdzie zamieszkuje opiekun prawny, czyli w Piszkowicach. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Proszę państwa, rozumiem, że jest intencja pozostawienia art. 6 w brzmieniu zawartym w sprawozdaniu. Czy jest sprzeciw wobec takiej propozycji? Nie słyszę. Zatem cały art. 6 został przyjęty w brzmieniu zawartym w sprawozdaniu.

Art. 7. Czy są uwagi do art. 7? Przyjęty.

Art. 8. Czy są uwagi do art. 8? Przyjęty.

Art. 9. Czy są uwagi? Przyjęty.

Art. 10. Czy są uwagi? Przyjęty.
Art. 11. Czy są uwagi?

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Art. 10a dodany z poprawką.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Przepraszam. Jeszcze art. 10a z poprawką. Ale on już jest dodany. Uwzględniamy go, był on prezentowany przez panią poseł Kopaczewską i dodany.

Art. 11. Czy są uwagi? Przyjęty.
Art. 12. Czy są uwagi? Przyjęty.
Art. 13. Czy są uwagi? Przyjęty.
Art. 14. Czy są uwagi? Przyjęty.
Art. 15. Uchylony. Akceptujemy.
Art. 16. Czy są uwagi? Przyjęty.
Art. 17. Czy są uwagi? Przyjęty.
Art. 18. Bardzo proszę, pan dyrektor Podgórski.

Zastępca dyrektora Departamentu Polityki Rodzinnej w MPiPS Olgierd Podgórski:

Propozycja dwóch poprawek. Pierwsza dotyczy pkt 1. Proponujemy, by po słowach „pierwszego dnia" dodać słowo „drugiego". Krótko mówiąc, chodzi o taką sytuację, że ustawa wchodzi w życie pod koniec miesiąca, a dotychczasowe brzmienie mówi, że „dany punkt obowiązuje od kolejnego miesiąca". Jeżeli ustawa zostanie ogłoszona, np. dwudziestego-któregoś danego miesiąca, to mamy zbyt krótkie *vacatio legis*.

Druga zmiana dotyczy pkt 3, czyli uzupełnienia wymienianych punktów o pkt 94 lit. b, który również wchodziłby w życie 1 stycznia 2015 r.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Biuro Legislacyjne?

Legislator Bogdan Cichy:

Nie zgłaszamy zastrzeżeń.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Biuro zna propozycję i nie zgłasza zastrzeżeń. Poprawkę przejmuje pani poseł Kochan wraz z poprawką zgłoszoną wcześniej przez panią poseł Kopaczewską.

Proszę państwa, czy są inne uwagi do art. 18, wraz ze zmianami? Nie słyszę. Zatem, art. 18 został przyjęty.

Poddaję pod głosowanie cały projekt ustawy zawarty w przedstawionym sprawozdaniu, wraz z wprowadzonymi poprawkami.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw z druku 2532 oraz 2532-A, wraz z poprawkami przyjętymi przy rozpatrywaniu sprawozdania?

Dziękuję. Kto jest przeciw? Nie widzę.

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o podanie wyniku.

Sekretarz Komisji Dariusz Lipski:

„Za" 19 głosów.

„Wstrzymujących się" 7 głosów.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

„Za" 19 głosów, nikt nie był „przeciw", 7 osób wstrzymało się od głosu.

Przyjęliśmy projekt ustawy. Proponuję, by sprawozdawcą nadal była pani poseł Magdalena Kochan, przewodnicząca podkomisji.

Czy jest sprzeciw wobec tej propozycji? Nie słyszę. Zatem, pani poseł Magdalena Kochan będzie sprawozdawcą Komisji.

Wyznaczam termin na przedstawienie opinii przez MSZ do 23 lipca do godz. 10.00.

Wyczerpaliśmy porządek posiedzenia Komisji.

Przypominam państwu, że w jutrzejszym harmonogramie posiedzenia plenarnego ten punkt będzie wcześniej w porządku obrad, czyli ok. godz. 20.45.

Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję wszystkim.